

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – „Słowa na czasie” klasa 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Justyny Zabrodzkiej, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku „Słowa na czasie” w klasie 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
1. i 2. Wiara w potęgę rozumu podstawą nowej epoki	• charakteryzuje epokę oświecenia • określa, które z podanych terminów są związane z wiekiem rozumu	• przedstawia poglądy trzech największych myślicieli oświeceniowych • wymienia charakterystyczne cechy sztuki klasycyzmu i rokoka • wyjaśnia w kilku zdaniach, jaka była rola czasopism w oświeceniu	• omawia znaczenie oświecenia dla kultury europejskiej • wyjaśnia, dlaczego podane terminy wiążą się z wiekiem rozumu • wskazuje elementy architektury antycznej, które można dostrzec w Pałacu Na Wodzie • redaguje dłuższą wypowiedź na temat roli czasopism w oświeceniu	• wyraża opinię o poglądach myślicieli oświecenia i uzasadnia swoje zdanie • określa, podając odpowiednie argumenty, który styl – klasycyzm czy rokoko – bardziej mu się podoba	• uzasadnia, dlaczego obraz „Przysięga Horacjuszy” reprezentuje klasycyzm • na podstawie fragmentu „Monitora” omawia stosunek XVIII-wiecznych publicystów do ulegania obcym wpływom
3. Świat ludzkich rozterek w bajkach	• podaje, jakie wartości są ważne dla młodego, a jakie – dla starego czytelnika • określa, z ilu wersów składa się wiersz „Ptaszki w klatce” • ustala liczbę sylab w poszczególnych wersach utworu „Ptaszki w klatce” • odpowiada, jaką radę dał myszom szczur • wyjaśnia termin <i>bajka</i> • wskazuje powtórzenia w tekście	• wymienia tytuły utworów Ignacego Krasickiego • wyjaśnia, co symbolizuje klatka • nazywa rodzaj rymów występujących w bajce „Ptaszki w klatce” • odpowiada, jaką prawdę życiową zawiera bajka „Ptaszki w klatce” • opisuje fotografię i nadaje jej odpowiedni tytuł • wyjaśnia, czym	• krótko omawia postać Ignacego Krasickiego • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie bajki „Ptaszki w klatce” mają różne hierarchie wartości • podaje parę możliwych wyjaśnień symbolu • określa, do jakich wydarzeń historycznych nawiązuje bajka „Ptaszki w klatce” • wyjaśnia, czego alegoriami są w	• opisuje w kilku zdaniach sytuację polityczną państwa polskiego w epoce oświecenia • tłumaczy, w jaki sposób budowa utworu „Ptaszki w klatce” wpływa na jego odbiór • ocenia stereotypy pojawiające się w wierszu „Myszy” • opowiada o obrazie świata wyłaniającym się z bajki „Myszy”	• redaguje spójny i poprawny językowo opis fotografii oraz nadaje jej odpowiedni tytuł • wykonuje pracę ukazującą alegorię cech ludzkich

	„Myszy”	jest alegoria • analizuje budowę utworu „Myszy” • odpowiada, jakie stereotypy pojawiają się w utworze „Myszy” • gromadzi przysłowia, zwroty i wyrażenia związane ze zwierzętami • bierze udział w dyskusji na wskazanym temacie	bajce szczur i kot • udowadnia, że utwór „Myszy” jest bajką • określa funkcję dialogu w utworze „Myszy” • omawia kontrasty w bajce „Myszy”		
4. Różne oblicza i problemy człowieka ukazane w bajkach	• na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>dewocja</i> • wymienia cechy ludzkie, które są piętnowane w utworze „Dewotka” • opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze „Człowiek i zdrowie” • wypisuje z tekstu „Człowiek i zdrowie” wady człowieka	• omawia sytuację ukazaną w bajce „Dewotka” • wskazuje kontrast w bajce „Dewotka” • przytacza słowa wpływające na dynamikę utworu „Dewotka” • nazywa zastosowany w wierszu „Człowiek i zdrowie” środek stylistyczny • wyjaśnia, na czym polega dydaktyczny charakter utworu „Człowiek i zdrowie” • wypowiada się na temat ponadczasowości i przeczytanych tekstów • podaje trzy przyczyny pośpiechu współczesnych ludzi	• opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze „Dewotka”, stosując bogate słownictwo • wyjaśnia, dlaczego autor bajki „Człowiek i zdrowie” posłużył się personifikacją • gromadzi argumenty potwierdzające, że wiersz „Człowiek i zdrowie” ma charakter uniwersalny	• opowiada o elementach uniwersalnych i charakterystycznych dla epoki oświecenia, zawartych w bajce „Dewotka” • podaje inne przykłady literatury dydaktycznej	• redaguje kilkudziesięcioparagrafową wypowiedź na temat tego, dlaczego ludzie się śpieszą i jak tempo życia wpływa na jego jakość • gromadzi informacje na temat trzech wybranych bajek Ignacego Krasickiego
5. W stronę sielanki...	• wyjaśnia, jaką sytuację potocznie nazywa się sielanką lub idyllą • określa tematykę przeczytanego	• opisuje sytuację liryczną wiersza • odszukuje występujące w tekście	• krótko omawia postać Franciszka Dionizego Książki • określa funkcję zdrobnień w	• wyjaśnia, w jaki sposób budowa utworu podkreśla przedstawione w nim treści	• wyjaśnia, na czym polega związek dzieła malarskiego i literackiego

	tekstu • wskazuje, kto wypowiada się w utworze • ustala liczbę sylab w wersach • podaje cechy sielanki	zdrobnienia • charakteryzuje uczucia sentymentalnych kochanków • zaznacza sylaby akcentowane • określa układ rymów • opisuje obraz Jeana-Honoré Fragonarda „Pasterka”	tekście • uzasadnia, że wiersz „Krosienka. W rodzaju pasterskim” jest sielanką • opisuje obraz Jeana-Honoré Fragonarda „Pasterka” przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych		
6. „Jeszcze Polska nie zginęła...” – jakie uczucia budzi tekst hymnu narodowego?	• podaje najważniejsze fakty z życia Józefa Wybickiego • wyjaśnia, czym jest hymn • opisuje odczucia, jakie budzi w nim wysłuchanie hymnu • ustala, kto i do kogo zwraca się w „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech” • wymienia cztery cechy Polaków, o których jest mowa w tekście	• omawia okoliczności powstania „Mazurka Dąbrowskiego” • wskazuje różnice pomiędzy obiema wersjami pieśni • określa, do jakich postaci i wydarzeń historycznych odwołuje się utwór Józefa Wybickiego • podaje przykładowe sytuacje, w których obecnie śpiewa się hymn	• krótko omawia postać Józefa Wybickiego • szczegółowo opisuje okoliczności powstania „Mazurka Dąbrowskiego” • podaje więcej niż cztery cechy Polaków wymienione w pieśni	• wypowiada się na temat tego, czym jest hymn dla współczesnych Polaków • określa, czy melodia oddaje nastrój hymnu	• wyjaśnia, z czego wynikają różnice pomiędzy wersjami pieśni • omawia szerzej rolę postaci i wydarzeń historycznych, do których odwołuje się utwór
7. Podróże małe i duże – Jonathan Swift „Podróże Gullivera do wielu odległych narodów świata”	• nadaje tytuł każdemu akapitowi przeczytanego utworu • wymienia wynalazki, nad którymi pracowano w Akademii	• wskazuje elementy rzeczywistości opisanej w tekście, które mogą budzić wesołość • podaje cechy powieści podróżniczej • redaguje opowiadanie na wyznaczony temat	• krótko omawia postać Jonathana Swifta • wskazuje fragment utworu potwierdzający, że „Podróże Guliwera” są powieścią podróżniczą	• ocenia wynalazki, nad którymi pracowano w akademii • nazywa ideę filozoficzną, do której odwołał się autor	• projektuje reklamę wynalazku widocznego na fotografii • redaguje ciekawe opowiadanie na podany temat, dbając o poprawność językową, stylistyczną i kompozycyjną
8. Wypowiedź ma swój porządek	• wybiera sformułowania charakterystyczne dla wstępów i zakończeń dłuższych form wypowiedzi • przedstawia w	• odszukuje w czasopiśmie dwa artykuły i określa, czym charakteryzuje się wstęp i zakończenie każdego z	• dopisuje do zamieszczonego wstępu rozwinięcie i zakończenie, korzystając z zaproponowanych	• wskazuje wstęp i wyjaśnia, jaką funkcję pełni w tekście • odpowiada, dlaczego ostatniego akapitu nie można uznać	

	punktach wydarzenia opisane w zamieszczonym fragmencie	tekstów • porządkuje fragmenty anegdoty oraz wskazuje wstęp, trzy części rozwinięcia i zakończenie • do podanego rozwinięcia dopisuje wstęp i zakończenie	h sformułowań	za właściwe zakończenie opowieści	
9. Warszawa oczami malarzy	• nazywa styl oświeceniowy, do którego można zaliczyć obraz Canaletta • odpowiada, co znajduje się na pierwszym i drugim planie każdego z płócien • określa, które z dzieł ma więcej detali	• wskazuje cechy weduty w dziele „Widok Warszawy” • nazywa perspektywę w dziełach • podaje przymiotniki będące określeniami obu dzieł malarskich	• omawia cechy stylu oświeceniowego, do którego można zaliczyć obraz Canaletta • omawia znaczenie szczegółowości dzieł • wskazuje różnice między analizowanymi dziełami malarskimi	• uzasadnia, że dzieło Edwarda Dwurnika nie jest odzwierciedleniem realnego świata	• odpowiada, jaki wpływ na elementy ukazane w dziełach ma zastosowany typ perspektywy
10. Człowiek, który kierował się w życiu rozumem i doświadczeniem	• redaguje notatkę o Isaacu Newtonie, korzystając z encyklopedii • tłumaczy, dlaczego w utworze podano dwie daty urodzin Isaaca Newtona • podkreśla w tekście fakty świadczące o tym, że naukowiec kierował się w życiu rozumem	• wyjaśnia, czym różni się informacja biograficzna w encyklopedii od tekstu Andrzeja Kajetana Wróblewskiego • wypisuje z utworu po trzy fakty i anegdoty • formułuje dwa argumenty uzasadniające, dlaczego Isaaca Newtona można nazwać wybitnym przedstawicielem oświecenia • redaguje charakterystykę Isaaca Newtona, korzystając z informacji zawartych w przeczytanym fragmencie • pisze wypracowanie na temat wybranej osoby	• odróżnia fakt od anegdoty • redaguje charakterystykę Isaaca Newtona na podstawie informacji zawartych w tekście i odnalezionych w innych źródłach • formułuje cztery argumenty uzasadniające, dlaczego Isaaca Newtona można nazwać wybitnym przedstawicielem oświecenia	• wyjaśnia funkcję anegdot o znanych osobach • pisze wypracowanie na temat wybranej osoby, wykorzystując anegdoty i zdjęcia z jej dzieciństwa	• omawia różnicę między kalendarzem juliańskim a gregoriańskim

11. Zostań gościem obiadów czwartkowych	- wypisuje nazwiska uczestników obiadów czwartkowych - określa, w jaki sposób w utworze został scharakteryzowany Ignacy Krasicki - podaje, jakie wartości były ważne dla ludzi oświecenia	- odpowiada, jakiego typu wiadomości o bohaterach dostarcza tekst - krótko opowiada o relacjach panujących między uczestnikami spotkań - wymienia nazwisko współczesnego pisarza, którego warto byłoby zaprosić na obiady czwartkowe	- podaje najważniejsze informacje na temat osiągnięć uczestników obiadów czwartkowych - podaje trzy przykłady informacji niemożliwych do znalezienia w encyklopedii czy biografii	- barwnie opowiada o relacjach panujących między osobami biorącymi udział w spotkaniach - uwzględniając kontekst historyczny, wyjaśnia, dlaczego wskazane wartości były ważne dla ludzi oświecenia	- wymienia nazwiska współczesnych pisarzy, których warto byłoby zaprosić na obiady czwartkowe, i uzasadnia swój wybór - przygotowuje prezentację dotyczącą wybranego przedstawiciela epoki oświecenia
12. i 13. Zaplanuj swoją wypowiedź	- na podstawie zgromadzonych wiadomości tworzy plan twórczy wypowiedzi na temat swojego ulubionego sposobu spędzania czasu - na podstawie reprodukcji i informacji na temat dzieła tworzy plan twórczy do opisu obrazu	- korzystając ze stworzonej przez siebie mapy myśli pisze wypracowanie na temat przyjaźni - układa plan twórczy opowiadania, uzupełniając podane punkty własnymi propozycjami - wybiera cytat, który będzie dla niego punktem wyjścia do stworzenia planu twórczego opowiadania	- redaguje opis obrazu na podstawie planu twórczego - pisze wypracowanie na temat przyjaźni, wykonując wszystkie zalecenia podane w punktach	korzystając ze stworzonego planu twórczego pisze wymyśloną przez siebie historię	redaguje opowiadanie o prawdziwym bądź wymyślonym zdarzeniu, korzystając z podanego cytatu i przygotowanego o planu twórczego
14. „Skłócony naród, król niepewny, szlachta dzika...” poetycki opis upadku Rzeczypospolitej	- nazywa emocje, jakie wzbudza w nim piosenka „Rejtan, czyli raport ambasadora” w wykonaniu Jacka Kaczmarskiego i Przemysława Gintrowskiego - gromadzi podstawowe informacje historyczne na temat postaci i wydarzeń ukazanych w utworze - określa, kto jest	- znajduje fragmenty wskazujące na osobę mówiącą w tekście - odszukuje w tekście fragmenty będące oceną współczesnych Polaków - tłumaczy, dlaczego Jacek Kaczmarski i Jan Matejko nawiązali w swoich dziełach do wydarzeń oświeceniowych	- krótko omawia postać Jacka Kaczmarskiego - tłumaczy, jakie wrażenie wywołuje nagromadzenie obcojęzycznych sformułowań - omawia emocje, jakie wywołuje ocena ukazana w wierszu - redaguje zaproszenie na wskazane wydarzenie, przestrzegając norm	- po wysłuchaniu piosenki „Rejtan, czyli raport ambasadora” i zapoznaniu się z dziełem Jana Matejki nazywa emocje, jakie wzbudza w nim utwór w kontekście obrazu - wyjaśnia, jakie oceny i z jakiej perspektywy formułuje osoba mówiąca	- gromadzi wyczerpujące informacje historyczne na temat postaci i wydarzeń ukazanych w utworze - omawia, jaka idea połączyła Jana Matejkę z XX-wiecznym bardem - uzasadnia, że piosenka „Rejtan, czyli raport ambasadora” odnosi się nie

	podmiotem mówiącym wiersza - wyszukuje w wierszu słowa i wyrażenia z języka francuskiego - opisuje scenę rozgrywającą się w wierszu	redaguje zaproszenie na wskazane wydarzenie	kompozycyjnych i językowych		tylko do sytuacji Polski w XVIII w., lecz także do wydarzeń aktualnych dla autora
15. i 16. Czym jest perswazja językowa?	- tłumaczy, na czym polega perswazja językowa - wskazuje rysunek przedstawiający sytuację, w której informacja zmienia się w perswazję - wypisuje z tekstu sformułowania służące wyrażeniu perswazji - zapisuje swoje opinie, korzystając z podanych zwrotów i wyrażen	- określa nadawców oraz odbiorców poszczególnych próśb i wskazuje zdanie, które mogłoby być umieszczone na tabliczce - uzupełnia tabelę, wpisując do niej fakty i opinie na swój temat - odnajduje w słowniku języka polskiego trzy związki frazeologiczne ze słowem <i>fakt</i> i wyjaśnia ich znaczenie - odszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie czasownika <i>wyperswadować</i> i układa z tym wyrazem zdanie pojedyncze	- odróżnia perswazję językową od manipulacji - wskazuje wypowiedź, w której zastosowano manipulację językową - rozwija podane fragmenty zdań na swój temat	- odpowiada, od czego zależy sposób formułowania próśb - przepisuje wypowiedzenia do zeszytu, wybierając po jednym z wyróżnionych fragmentów, tak aby zdanie w sposób obiektywny informowało o fakcie	omawia zjawisko przetwarzania faktów w plotki na przykładzie komiksu
17. Współczesna interpretacja bajki	- opowiada o sytuacji przedstawionej w bajce - wymienia cechy i zachowania typowe dla ludzi, ukazane w utworze	- układa notatkę na temat bajki jako gatunku literackiego - tłumaczy, czym jest konwencja literacka - pisze krótkie opowiadanie z udziałem bohaterów z bajek Krasickiego - na podstawie słowników wyjaśnia	- wypowiada się na temat dosłowności utworu - omawia sens morału i funkcję jego wydzielenia z tekstu - wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy tekstem Wisławy Szymborskiej a bajkami Ignacego Krasickiego	pisze opowiadanie z udziałem bohaterów z bajek Krasickiego, dbając o poprawność językową, kompozycyjną i stylistyczną	- uzasadnia, czy autorka przekroczyła konwencję literacką - podaje przykłady współczesnych utworów zawierających krytykę ludzkich wad

		znaczenie podanych związków frazeologicznych			
18. Odróżnić świat rzeczywisty od wirtualnego	- wymienia bohaterki opowiadania - wyjaśnia, w jaki sposób odnoszą się do internetu postaci z tekstu - określa, czym różni się świat rzeczywisty od wirtualnego	- wypowiada się na temat podstawowych źródeł informacji, z których korzysta - tłumaczy sens podanej wypowiedzi - przytacza z tekstu wiadomości o tagrasach i analizuje reakcje użytkowników sieci - wypisuje z tekstu wyrazy zapożyczone związane z internetem i odszukuje ich pisownię w słowniku języka polskiego - zbiera argumenty i kontrargumenty na wskazany temat	- krótko omawia postać Joanny Szczepkowskiej - charakteryzuje bohaterki opowiadania - wskazuje w felietonie fragmenty ironiczne	- tłumaczy, czemu służy zastosowanie w tekście ironii - określa, w jaki sposób został przedstawiony każdy ze światów - redaguje opowiadanie z dialogiem na podany temat, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo	- omawia zjawisko dezinformacji - przygotowuje projekt strony internetowej
19. i 20. O rodzajach wypowiedzeń	- odróżnia równoważnik zdania od zdania - wypisuje z tekstu do zeszytu dziewięć orzeczeń - przekształca równoważniki zdań na zdania, korzystając z podanych orzeczeń - przepisuje zdania do zeszytu i wynotowuje z nich orzeczenia - zaznacza wypowiedzenia, w których jest więcej niż jedno orzeczenie - wypisuje do zeszytu wypowiedzenia	- zapisuje w punktach w formie zdań najważniejsze wiadomości dotyczące Marii Skłodowskiej-Curie oraz jej rodziny - nadaje ilustracjom tytuły w formie zawiadomień - odszukuje w słowniku języka polskiego wyrazy <i>żegnać się</i> i <i>paść</i> i układa po dwa zdania z każdym z czasowników, uwzględniając ich różne znaczenia	- wyjaśnia, czym są czasowniki niewłaściwe - przekształca w równoważniki zdań najważniejsze wiadomości dotyczące Marii Skłodowskiej-Curie oraz jej rodziny - przekształca na zdanie wypowiedzenie, w którym nie ma orzeczenia, dodając do niego odpowiedni czasownik	- przepisuje tekst do zeszytu, rozwijając zdania nierozwinięte - przekształca zdania złożone w zdania pojedyncze tak, aby przekazać te same informacje	odpowiada, w jakiego rodzaju wypowiedziach lepiej stosować zdania nierozwinięte, a w jakich – rozwinięte

	zawierające osobową formę czasownika, odpowiednio je oznaczając • łączy zdania pojedyncze tak, aby powstały zdania złożone	• odnajduje w prasie dwa hasła reklamowe będące zdaniami i dwa mające postać równoważników zdań			
21. i 22. W labiryncie informacji	• wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>społeczeństwo informacyjne</i> • wypisuje z tekstu zwroty i wyrażenia ze słowami <i>informacja</i> oraz <i>wiedza</i>	• wypowiada się na temat tygodnia bez dostępu do mediów • wymienia pozytywne skutki zwiększania się zasobów informacji • wymienia dawne i obecne miejsca gromadzenia informacji	• opowiada, jakich działań związanych z informacją dotyczy każdy z tekstów • odpowiada, co – według Jeana-Philippe’a de Tonnaca – jest odzwierciedlone w książkach	• redaguje notatkę w punktach na temat weryfikacji i selekcji informacji	• podaje pozytywne i negatywne skutki zwiększania się zasobów informacji
23. Media pomocne w poszukiwaniach	• opowiada o wydarzeniach ukazanych w tekście • wymienia sposoby poszukiwań Margo	• odpowiada, w jaki sposób komunikuje się ze znajomymi i w jakiej formie przekazuje im informacje • gromadzi informacje na temat wskazówek zostawianych przez Margo • bierze udział w przygotowywaniu gry miejskiej	• opisuje sposób działania Omniklopedii • redaguje zasady skutecznego poszukiwania, gromadzenia i sprawdzania informacji	• wypowiada się na temat możliwości ukrycia przed bliskimi w dzisiejszych czasach i ocenia takie postępowanie	• tworzy scenariusz gry miejskiej według podanych wytycznych
24. Magia książek i czytania	• przytacza fragmenty charakteryzujące Jeoda i podaje jego cechy • zapisuje w punktach walory książek • odpowiada, czego nauczyło Eragona spotkanie z Jeodem i Bromem	• podaje tytuł książki, która szczególnie mu się spodobała • opowiada o bohaterze na podstawie wyglądu jego domu • pisze wypracowanie na temat znaczenia książek • wykonuje zadania korzystając z katalogu	• pisze krótką notatkę na temat średniowiecznych książek • opisuje uczucia chłopca i zmiany w jego zachowaniu • wypowiada się na temat podanego cytatu	• pisze wypracowanie na temat znaczenia książek, dbając o poprawność językową, kompozycyjną i stylistyczną	• wypisuje z tekstu fragment odnoszący się do słów Horacego i tłumaczy sens sentencji

		bibliotecznego			
25. Prasa jak chleb codzienny	- wylicza najważniejsze odmiany prasy - na podstawie tekstu redaguje notatkę na temat historii polskiej prasy - wyjaśnia pojęcie <i>czwartej władzy</i>	- wskazuje różnice między prasą niezależną a totalitarną - charakteryzuje w trzech zdaniach czasopisma, które najchętniej czyta	- omawia czynniki, które wpłynęły na powstanie i rozwój prasy - omawia związek pojęcia <i>czwartej władzy</i> z wolnością prasy - wyjaśnia, czym kieruje się przy wyborze pism, które chętnie czyta - wypowiada się na temat przytoczonego cytatu	na podstawie tekstu oraz innych źródeł redaguje notatkę na temat historii polskiej prasy	proponuje zadania, które powinny pełnić współczesne gazety
26. i 27. Związki składniowe	- wyjaśnia, czym są związki składniowe i wyrazy poza związkami - wskazuje w każdym ze związków wyrazowych wyraz nadrzędny i określa, jaki to rodzaj związku - uzupełnia schematy rzeczownikami oraz zaimkami odpowiadającymi na podane pytania - nazywa powstałe związki wyrazowe - wypisuje z podanych zdań do zeszytu związki zgody i związki rzędu	- odmienia przez przypadki związki wyrazowe w podanych aforyzmach i je nazywa - podkreśla w przepisany tekście wołacze i wykrzykniki oraz wstawia brakujące przecinki - stosuje zasady wydzielania wtrąceń przecinkiem, myślnikiem lub nawiasem - odszukuje w internecie lub w zbiorze aforyzmów dwie sentencje Henryka Sienkiewicza, wypisuje z nich związki składniowe i określa ich rodzaje - odnajduje w słowniku trzy związki frazeologiczne z imiesłowem przysłówkowym <i>mówiąc</i>, które mogą zostać użyte jako	- odszukuje i analizuje związki wyrazowe w zdaniach pod ilustracjami - wypisuje z fragmentu książki do zeszytu wyrazy poza związkami w zdaniu	- charakteryzuje poszczególne związki składniowe oraz grupy wyrazów poza związkami składniowymi - odpowiada, które z wyrazów w wypowiedziach postaci nie tworzą związków z innymi słowami	- odszukuje w tekstach siedem wyrazów poza związkami w zdaniu i wyjaśnia cel ich użycia - wyjaśnia, jak zmieniłby się charakter tekstu, gdyby usunięto z niego wyrazy poza związkami

		wtrącenia, i zapisuje po jednym zdaniu z każdym z nich			
28. i 29. Warsztat pisarski dziennikarza	- wymienia podstawowe czynności składające się na pracę dziennikarza - określa, na czym powinna polegać dziennikarska odpowiedzialność za słowo	- omawia artykuły, jakie najbardziej lubi czytać - odpowiada, co stanowi tajemnicę dziennikarskiego sukcesu - odpowiada, jaką rolę odgrywa prasa w dobie internetu - zabiera głos w dyskusji na temat cech dobrego dziennikarza - analizuje wybrany artykuł prasowy, odpowiadając na pytania - pisze krótki artykuł na wybrany temat	- aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat cech dobrego dziennikarza - określa funkcję dialogu w tekście Walerego Pisarka - wypowiada się na temat zadań dziennikarzy prasowych w czasach internetu i uzasadnia swoje zdanie	- omawia czynniki decydujące o treści wypowiedzi, doborze argumentacji i formie artykułu - układa pięć zasad postępowania dobrego dziennikarza - pisze krótki artykuł na wybrany temat, stosując zalecenia podane w punktach	na podstawie różnych źródeł określa, jaki jest charakter pracy wymienionych osób
30 i 31. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	- wypisuje z tekstu jeden fakt i jedną opinię - podaje liczbę zdań pojedynczych w tekście - określa typ wskazanego zdania	- określa, w których częściach charakterystyki postaci powinny się znaleźć podane informacje - układa plan twórczy opowiadania na temat wydarzenia związanego z hobby lub ulubionym zajęciem	wypisuje ze wskazanego zdania cztery związki wyrazowe i nazywa każdy z nich	- odpowiada, czym są wyrażone orzeczenia we wskazanym zdaniu - określa różnice między perswazją a manipulacją językową	
32. i 33. Tabloidy – znak czasów czy zagrożenie dla kultury?	- tworzy mapę myśli dotyczącą hasła <i>informacja</i>, korzystając ze słownika języka polskiego - na podstawie tekstu i słowników podaje znaczenie wyrażen <i>fakt medialny</i>, <i>szum informacyjny</i> - odpowiada, czy	- na podstawie informacji zawartych w artykule charakteryzuje elementy przekazu tabloidowego - porównuje cechy i okoliczności powstania tzw. prasy	- wypowiada się na temat źródeł informacji, z których korzysta oraz sposobu formułowania własnych sądów - tłumaczy zagadnienie rzetelności dziennikarskiej - bierze udział w dyskusji na temat	- omawia zasady tworzenia treści w tabloidach i ocenia te reguły - dyskutuje na temat relacji między mediami a ich odbiorcami w kształtowaniu przekazów informacyjnych, trafnie argumentując	podaje przykłady tabloidyzacji z różnych dziedzin współczesnej kultury i ocenia to zjawisko

	wizja świata kreowana przez tabloidy jest zgodna z rzeczywistością • bierze udział w dyskusji na temat popularności drastycznej tematyki w tabloidach	jednocentowej i współczesnych tabloidów • określa, jakie jest nastawienie autora do zjawiska tabloidów, wskazując sformułowania z tekstu • wyjaśnia, jak rozumie cytaty • dyskutuje na temat relacji między mediami a ich odbiorcami w kształtowaniu przekazów informacyjnych	popularności drastycznej tematyki w tabloidach, przestrzegając zasad kulturalnej rozmowy	i uzasadniając własne zdanie	
34. Reportaż jako bezpośrednia relacja z wydarzeń	• na podstawie noty biograficznej określa relację między autorem, bohaterem i narratorem tekstu • zapisuje wydarzenia, które doprowadziły do wybuchu wojny • wymienia cechy reportażu • porównuje treść depeszy z opisem rozpoczęcia działań wojennych	• omawia wpływ wiadomości przekazywanych przez media • wskazuje podobieństwa i różnice w kulturze obu krajów • przytacza fragmenty mówiące o zadaniach reportera • omawia różnice w przekazywaniu informacji w czasach opisywanych w tekście oraz współcześnie • redaguje jak najkrótszą relację z wybranego wydarzenia	• krótko omawia postać Ryszarda Kapuścińskiego • ocenia przyczyny wybuchu wojny futbolowej • ocenia, czy tekst zachęca do poznawania życia ludzi w regionie • uzasadnia, że tekst „Wojna futbolowa” jest reportażem • tłumaczy, czym różni się treść depeszy i opisu	• wyjaśnia, jak zmiany technologii wpływają na pracę dziennikarzy • redaguje jak najkrótszą relację z wybranego wydarzenia, dbając o poprawność językową	• podaje przykłady agresji, prowokacji lub manipulacji w mediach • wyjaśnia, w jaki sposób media mogą kształtować nastroje społeczne
35. Dziedzictwo oświecenia – powtórzenie wiadomości	• czyta tekst na poziomie dosłownym • wymienia zasługi i wynalazki ludzi oświecenia	• omawia dzieje biblioteki Załuskich • przedstawia informacje na temat Collegium Nobilium i Teatru Narodowego	• wyjaśnia, dlaczego w oświeceniu powstawały duże biblioteki	• szuka śladów epoki w swoim regionie	• ocenia dokonania i wynalazki przedstawicieli oświecenia
36. i 37. Sprawdź swoją wiedzę	• określa, w jaki sposób wiersz nawiązuje do	• ustala, jaki środek stylistyczny	• odpowiada, do jakiego nurtu sztuki nawiązuje	• określa, jakie były przyczyny rozwoju prasy w	• opowiada o wydarzeniu powiązanym z

i umiejętności – praca klasowa	oświecenia • odróżnia felieton od bajki i sielanki • określa, o jakiej postawie jest mowa w wierszu	zastosowano w utworze • wypisuje z wiersza przykład personifikacji • opowiada o wydarzeniu powiązanym z pytaniem	forma utworu • podaje wydarzenie historyczne, które wpłynęło na kształt polskiej kultury pod koniec XVIII w.	Polsce	pytaniem, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną
38. i 39. Romantyczny bunt przeciwko „starym” racjonalistom	• tłumaczy, skąd pochodzi nazwa <i>romantyzm</i> • określa daty graniczne romantyzmu • wskazuje cechy i zjawiska typowe dla romantyzmu	• wyjaśnia, na czym polega ludowość romantyczna • podaje nazwiska głównych filozofów epoki • wymienia różnice pomiędzy filozofią romantyczną i oświeceniową • charakteryzuje sztukę romantyczną	• krótko charakteryzuje poglądy głównych filozofów epoki • wymienia wydarzenia łączące się z datami granicznymi romantyzmu • określa różnice między klasykami a romantykami	• omawia fascynacje romantyków	• wskazuje na podanych przykładach dzieł cechy sztuki romantycznej
40. Tytuł, podtytuł, śródtytuł, motto, dedykacja – do czego służą?	• przyporządkowuje podanym wypowiedziom frazeologizmy najlepiej oddające ich treść • nazywa typy informacji ze strony tytułowej „Zemsty” Aleksandra Fredry • wskazuje dedykację powieści Josepha Conrada	• redaguje trzy dedykacje odpowiadające informacjom zebranym w tabeli • wypożycza z biblioteki antologię poezji i wyszukuje w niej trzy cytaty, które mogłyby być mottem do wypracowania na temat przyjaźni	• określa cel dedykacji powieści Josepha Conrada i wyjaśnia jej sens	• uzasadnia dobór frazeologizmów do wypowiedzi	
41. i 42. Manifest romantyków w „Odzie do młodości”	• opisuje emocje osoby mówiącej w wierszu • wypisuje pozytywne i negatywne określenia z tekstu • wskazuje adresata wiersza	• bierze udział w rozmowie na temat solidarności pokoleniowej i wartości wyznawanych przez swoich rówieśników • wymienia wartości ważne dla osoby mówiącej w wierszu • wyjaśnia, czym jest oda • określa temat każdej ze strof	• krótko omawia postać Adama Mickiewicza • wyjaśnia sens metafory • odpowiada, co zostało skonstrastowane w utworze • nazywa środek stylistyczny polegający na bezpośrednim zwrocie do adresata	• ustala, czy utwór jest typową odą czy też przekracza konwencję gatunku	• omawia współgranie płaskorzeźby „Marsylianka” z wierszem Adama Mickiewicza • wypowiada się na temat dzieł Schillera i Beethovena oraz ich związków z utworem Mickiewicza

		• wyjaśnia znaczenie podanych cytatów • wylicza postulaty romantyków • czyta utwór Henryka Schillera i wysłuchuje fragment IX symfonii Ludwiga van Beethovena			
43. Miłość oczami romantyków	• opisuje nastrój wiersza • określa, co jest tematem utworu • odpowiada, kim jest podmiot mówiący w wierszu i do kogo się zwraca • wymienia sytuacje, w których ukochana będzie wspominać utraconą miłość	• wypowiada się na temat wspomnień i pamięci • cytuje strofę powtórzoną w całości i omawia jej treść • wskazuje w utworze porównanie i tłumaczy jego sens	• przedstawia historię miłości wyłaniającą się z utworu • określa cel zastosowania powtórzeń i nazywa ten środek stylistyczny • wskazuje miejsca powtórzenia strofy i wyjaśnia efekt uzyskany przez ten zabieg	• opowiada o miłości romantycznej na podstawie utworu	
44. Mądrość ludowa i historia w balladzie	• opowiada o tematyce wysłuchanych ballad • pisze plan wydarzeń ukazanych w tekście • wyjaśnia, czym jest ballada	• określa układ rymów w utworze i liczbę sylab w wersach • przytacza prawdy moralne, o których jest mowa w utworze • wypowiada się na temat nastroju i scenerii obrazu Jeana Corota • pisze opowiadanie na wskazany temat	• odszukuje w wierszu cechy ballady • wskazuje elementy typowe dla epiki, liryki i dramatu • wskazuje w opisach w utworze cechy typowe dla romantycznej estetyki	• pisze opowiadanie na wskazany temat, dbając o poprawność językową, kompozycyjną i stylistyczną	• udowadnia, że „Świtez” ma związek z mitami, baśniami i gawędami ludowymi
45. Symboliczne znaczenie obrony reduty	• określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu i jakie emocje jej towarzyszą • wskazuje cytaty będące opisami miejsc i sytuacji • odnajduje fragmenty, w których jest	• na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów • tłumaczy, w jaki sposób relacjonowany jest	• omawia rolę zastosowanych form czasowników w sposobie relacjonowania zdarzeń • nadaje tytuły wskazanym opisom miejsc i sytuacji	• wyjaśnia, na czym polega znaczenie symboliczne obrony reduty • ocenia czyn Ordona i wypowiada się na temat zacytowanych słów	• redaguje opis przeżyć z perspektywy uczestnika walk, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując

	mowa o wojsku polskim i rosyjskim wypisuje z utworu porównania	w utworze przebieg wydarzeń - odpowiada, dlaczego według romantyków walka straceńcza jest godna podziwu - redaguje opis przeżyć, wcielając się w rolę uczestnika obrony reduty	- tłumaczy funkcję kontrastu w utworze - określa, jaka jest rola nagromadzenia porównań w utworze		bogate słownictwo
46. i 47. Piszemy sprawozdanie	- wymienia elementy sprawozdania - wybiera zdania, które mogłyby się znaleźć w sprawozdaniu z wizyty w muzeum - pisze sprawozdanie z wycieczki szkolnej, korzystając z podanych fragmentów zdań i fotografii - redaguje sprawozdanie z przebiegu akcji, której dotyczy ogłoszenie - na podstawie notatek i fotografii pisze plan sprawozdania z wystawy owadów - wykonuje polecenia dotyczące wybranej powieści	- na podstawie zebranych informacji o wybranym przedstawieniu odpowiada pisemnie na pytania - sprawdza w słowniku poprawnej polszczyzny, czy rzeczownik <i>sprawozdanie</i> tworzy związki wyrazowe z podanymi czasownikami i wyrażeniami przyimkowymi - odszukuje w recenzjach obejrzanych filmów sformułowania pomocne przy redagowaniu sprawozdania z filmu - wyjaśnia, czym różni się sprawozdanie z filmu od recenzji - dopisuje do podanych wyrazów po dwa synonimy, korzystając ze słownika wyrazów bliskoznacznych - wyszukuje w słowniku frazeologicznym trzy zwroty ze	- charakteryzuje poszczególne elementy sprawozdania - odróżnia sprawozdanie od relacji - na podstawie zebranych wiadomości redaguje sprawozdanie z lektury - pisze sprawozdanie, korzystając ze zgromadzonych informacji na temat swojej ulubionej powieści - redaguje sprawozdanie z wybranego filmu, przestrzegając norm językowych, kompozycyjnych i stylistycznych - na podstawie pytań dotyczących przedstawienia teatralnego pisze sprawozdanie ze spektaklu	uzasadnia, dlaczego część zdań jest nieodpowiednie dla sprawozdania z wizyty w muzeum	

		słowem <i>oko</i> , które mogłyby służyć wyrażaniu opinii na temat elementów przedstawienia teatralnego i układa z nimi zdania • zbiera najważniejsze informacje na temat swojej ulubionej powieści			
48. Ludzkie sny okiem malarzy	• porównuje gamę barwną obrazu i karykatury • opisuje nastrój dzieła	• odpowiada, w jaki sposób ukazano scenę w dziełach • omawia, w jaki sposób artyści przedstawili przestrzeń	• porównuje kompozycję romantyczną z kompozycją współczesną • ocenia wpływ kolorystyki na odbiór obu dzieł	• tłumaczy w jaki sposób obraz odnosi się do wypowiedzi jego autora	• wypowiada się na podany temat
49. Zachwyt <i>poety rupieci</i> nad codziennością	• wypisuje najważniejsze cechy ballady jako gatunku literackiego • wymienia elementy rzeczywistości, na które zwraca uwagę podmiot mówiący • zaznacza w tekście powtórzenia	• wyjaśnia, jak można rozumieć ostatnie wersy utworu • tłumaczy, dlaczego tytuł wiersza zawiera odwołanie do ballady • uczestniczy w przygotowaniu scenek dramowych, przedstawiających wybraną codzienną czynność z różnych punktów widzenia	• wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>zupełny sklep</i> • omawia funkcję powtórzeń w tekście • aktywnie uczestniczy w przygotowaniu scenek dramowych, przedstawiających wybraną codzienną czynność z różnych punktów widzenia	• wyjaśnia, jak autor odnosi się do tradycji literackiej • przedstawia własną interpretację zakończenia wiersza	
50. i 51. Romantyczne wzorce dawniej i współcześnie	• odpowiada, jakie wartości uosabiają bohaterowie romantyczni • wyjaśnia na podstawie tekstu, dlaczego dla romantyków zwyczajność była nieszczęściem • rozważa, w imię jakich idei współcześni młodzi ludzie	• dyskutuje na temat norm i wartości panujących w jego pokoleniu • przedstawia własną opinię na temat podanego cytatu • odpowiada, co przejęło obecnie rolę romantycznej	• gromadzi informacje na temat poznanych bohaterów romantycznych • wskazuje wady bohaterów romantycznych i podaje przykłady postaci z utworów z epoki	• opowiada, jaki był wpływ poezji na kształtowanie postaw młodych ludzi w epoce romantyzmu • charakteryzuje współczesne wzorce postaw i porównuje je z romantycznymi ideałami	• przygotowuje wypowiedź na temat wybranej postaci współczesnego buntownika, z dbałością o poprawność językową, kompozycyjną i stylistyczną

	byliby zdolni do buntu i poświęceń	poezji w wywieraniu wpływu na młodych ludzi • dyskutuje na temat skutków utrwalenia w polskiej kulturze romantycznych wzorców oraz stereotypów • przygotowuje wypowiedź na temat wybranej postaci współczesnego buntownika			
52. Wspomnienie ojczyzny	• na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>nostalgia</i> • odpowiada, kim jest osoba mówiąca w wierszu • opisuje atmosferę panującą w utworze • odpowiada, jakie barwy dominują w wizji poety	• wypowiada się na temat wspomnień z odległej przeszłości • charakteryzuje tematykę utworu • gromadzi informacje na temat oddziaływania utworu na poszczególne zmysły • tłumaczy, jak rozumie podany cytat • opisuje fotografię	• krótko omawia postać Czesława Miłosza • wskazuje w wierszu wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcję • wyjaśnia symbolikę wyrażenia <i>jeziro cierni</i>	• omawia związek treści utworu z losami Czesława Miłosza • odpowiada, jaką literacką wizję jeziora z literatury romantyzmu przywołuje wiersz	• wyczerpująco odpowiada na pytania związane z fotografią
53. i 54. Podmiot i orzeczenie – najważniejsze części zdania	• wskazuje w podanych zdaniach związek główny, podmiot i orzeczenie oraz nazywa typy tych części zdania • z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia dotyczące zamieszczonego zdania	• układa cztery zdania pojedyncze na temat ulubionego bohatera literackiego • podkreśla w podanych zdaniach podmioty i orzeczenia oraz nazywa rodzaj każdej z tych części zdania • nazywa rodzaj podmiotu i orzeczenia w zamieszczonym zdaniu • odszukuje w słowniku języka	• układa cztery zdania pojedyncze na temat ulubionego bohatera literackiego, używając wszystkich wskazanych części zdania • samodzielnie wykonuje wszystkie polecenia dotyczące zamieszczonego zdania • tworzy zdania pojedyncze rozwinięte, w których podmiotami będą podane wyrażenia	• układa zdania z wyrazów odpowiadających na podane pytania i podkreśla wypowiedzenie z orzeczeniem imiennym • przekształca podane zdania bezpodmiotowe na wypowiedzenia z podmiotem domyślnym	

		polskiego znaczenia słowa <i>podmiot</i> i układa zdanie z jednym z pochodzących od niego wyrazów			
55. i 56. Przydawka, dopełnienie i okolicznik wzbogacają zdania	• przy pomocy nauczyciela przekształca wypowiedzenia z konstrukcji czynnej na bierną, tak aby podkreślone dopełnienie stało się podmiotem • przyporządkowuje zebranym przysłowiom odpowiednie opisy • uzupełnia zdania wyrazami podanymi w nawiasach, użytymi w odpowiedniej formie • wypisuje z podanego tekstu okoliczniki, których rodzaj określono w nawiasach • wypisuje z fragmentu powieści zdania pojedyncze i podkreśla w nich okoliczniki oraz nazywa ich rodzaj	• uzupełnia wypowiedzenia wyrazami, które odpowiadają na podane pytania i podpisuje wszystkie części zdania • uzupełnia podany tekst jak największą liczbą przydawek wyrażonych przez różne części mowy • bierze udział w konkursie sprawdzającym znajomość części zdania • odszukuje w słowniku poprawnej polszczyzny, jakiej formy dopełnienia bliższego wymagają podane czasowniki i zapisuje inne przykłady czasowników z dopełnieniami	• podkreśla w uzupełnionych wypowiedzeniach określenia podmiotu i określenia orzeczenia • samodzielnie przekształca wypowiedzenia z konstrukcji czynnej na bierną, tak aby podkreślone dopełnienie stało się podmiotem	• określa, jak zmienił się styl wypowiedzi dzięki zastosowaniu przydawek	• bierze udział w konkursie sprawdzającym znajomość części zdania, stosując się do wszystkich poleceń w punktach
57. Chleb nasz codzienny	• odpowiada, o czym jest mowa w wierszu • odszukuje w słowniku frazeologicznym przysłowia i powiedzenia ze słowem <i>chleb</i>	• na podstawie „Słownika symboli” redaguje notatkę na temat znaczeń słowa <i>chleb</i> • określa, kto wypowiada się w utworze • opisuje asamblaż Władysława Hasióra	• krótko omawia postać Tadeusza Różewicza • wyjaśnia znaczenie przypisywane w utworze twórczości romantycznego wieszczą • wyjaśnia symbolikę chleba w wierszu • wyjaśnia, czym jest asamblaż	• tłumaczy, jaki związek ma sposób zapisu wiersza z jego treścią • odpowiada, jakie sensy religijne można dostrzec w utworze	• omawia związki między tematyką prac Władysława Hasióra a wymową wiersza Tadeusza Różewicza
58.	• omawia różnice	• układa podane	• wyjaśnia, co	• podaje zasady	•

O szyku zdania	w znaczeniu podkreślonych wyrażen w parach wypowiedzeń • układa zdania z podanymi wyrażeniami, ukazujące różnice w ich znaczeniu • tworzy zdania z podanych fragmentów początkowych i końcowych, uzupełniając je znakami interpunkcyjnymi	zdania składowe w takiej kolejności, aby powstało wypowiedzenie wielokrotnie złożone, pochodzące z książki J.R.R. Tolkiena • odszukuje w internecie dwie nazwy gatunkowe grzybów i układa z tymi nazwami po dwa zdania według podanych kryteriów	nazywamy szykiem wyrazów i szykiem wypowiedzeń • wyjaśnia zmiany znaczenia w parach zdań	układania wyrazów w wypowiedzenia • tworzy po dwa warianty wypowiedzeń z różnym szykiem tam, gdzie to możliwe	przeredagowuje zdania tak, aby podkreślić znaczenie wyrazów, do których odsyłają pytania podane w nawiasach
59. Poezja <i>poety wyklętego</i>	• określa, kim jest osoba mówiąca w utworze i do kogo się zwraca • słucha interpretacji wierszy Edwarda Stachury w wykonaniu zespołu Stare Dobre Małżeństwo i opowiada o swoich wrażeniach • poprawnie posługuje się terminem <i>poezja śpiewana</i>	• krótko charakteryzuje obrazy miłości w poznanych wierszach • przedstawia w kilku zdaniach historię miłosną opisaną w wierszu • formułuje dwa argumenty do dyskusji na podany temat • tłumaczy, jak rozumie dwa ostatnie wersy utworu	• krótko omawia postać Edwarda Stachury • przedstawia w kilku zdaniach rozwinętych historię miłosną opisaną w utworze, dbając o poprawność językową • formułuje cztery argumenty do dyskusji na podany temat • tłumaczy, czym jest paradoks	• określa, na czym polega paradoks zastosowany w wierszu • wyjaśnia symbolikę wrzosowiska z tekstu	• po wysłuchaniu interpretacji wierszy Edwarda Stachury w wykonaniu zespołu Stare Dobre Małżeństwo redaguje pisemną opinię na temat aktualności poezji Edwarda Stachury
60. Między chłodną kalkulacją a porywami serca	• wskazuje cytat, który przytacza autorka w ostatnim akapicie tekstu • odpowiada, o jakich dwóch sposobach poznawania świata jest mowa w tekście • wypowiada się na temat sytuacji, w których kierujemy się rozumem i tych, w których górę biorą emocje	• gromadzi wśród znajomych informacje dotyczące tego, czym kierują się w życiu • wyjaśnia na podstawie przeczytanego tekstu sens stwierdzenia • określa stanowisko autorki w sporze: serce czy rozum • przedstawia swoją odpowiedź na pytanie zawarte	• wykazuje związek cytatu z treścią artykułu • wyczerpująco i poprawnie językowo przedstawia swoją odpowiedź na pytanie zawarte w tytule tekstu • gromadzi wyrażenia i zwroty potrzebne do opisu dwóch typów postaci	• wskazuje podobieństwa teorii głoszonej przez autorkę z romantycznymi ideałami • wyjaśnia, jak rozumie myśl Fryderyka Nietzschego	• sporządza diagram, na którym zamieszcza statystykę odpowiedzi, czym ludzie kierują się w życiu

		w tytule tekstu • podaje uzasadnienie pisowni wyrazów Serce i Rozum w artykule			
61. Trudne decyzje	• wypisuje imiona osób biorących udział w zdarzeniach ukazanych w tekście • określa zależności między poszczególnymi postaciami • streszcza w kilku zdaniach zaprezentowaną historię • wymienia działania podejmowane przez bohaterki • poprawnie posługuje się terminem <i>epilog</i>	• wybiera związki frazeologiczne najtrafniej oddające charakter miłości • wskazuje bohaterów pierwszoplanowych • wyjaśnia postępowanie profesora Sitko • gromadzi wyrażenia i zwroty do charakterystyki Piotra • redaguje plan twórczy opowiadania będącego epilogiem utworu	• streszcza w kilku zdaniach zaprezentowaną historię, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych • ocenia decyzje Misi i Asi	• uzasadnia słuszność decyzji profesora Sitko • charakteryzuje Piotra i ocenia, czy można nazwać go marzycielem	• na podstawie planu twórczego redaguje opowiadanie będące epilogiem utworu, uwzględniając normy kompozycyjne i językowe oraz stosując bogate słownictwo
62. Czy warto kierować się emocjami?	• rozważa, czy można nakłonić drugą osobę do odwzajemnienia miłości • opowiada, co się wydarzyło podczas prywatki	• wyjaśnia, dlaczego Fretka wyrzuciła przez okno zawartość torebki • przytacza fragmenty tekstu dotyczące uczuć Fretki • podaje przykłady słów, wyrażen i zwrotów z języka potocznego, zastosowanych w tekście	• ocenia motywy działania Gosi i uzasadnia swoje zdanie • odnosi się do słów Andrzeja i wypowiada własną opinię na ten temat	• przytacza opinię Krzysztofa i Andrzeja na temat wybuchu Fretki i określa, które z tych porównań uważa za trafniejsze • określa, jaki charakter nadaje tekstowi zastosowanie słownictwa potocznego	
63. Poznajemy historię radia	• wymienia najważniejsze wydarzenia z historii radia • wymienia zalety radia jako środka masowego przekazu	• podaje różnice między radiem współczesnym a dawnym • odszukuje w źródłach wskazanych przez nauczyciela informacje	• wymienia zalety i wady radia jako środka masowego przekazu	• opowiada historię powstania radia	• samodzielnie odszukuje informacje o radiu „Błyskawica” i „Solidarność” oraz sporządza na ten temat krótką notatkę

		o radiu „Błyskawica” i „Solidarność” oraz sporządza na ten temat krótką notatkę			
64. i 65. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	- nazywa rodzaj podmiotu w każdym ze zdań, korzystając z podanych odpowiedzi - podkreśla w podanych wypowiedzeniach podmiot oraz orzeczenie i nazywa ich rodzaj - układa jedno zdanie pojedyncze z każdego zestawu słów	- określa, jakimi częściami zdania są podkreślone wyrazy i wyrażenia - pisze krótki tekst do szkolnej gazetki z uwzględnieniem podanych tytułu, podtytułu oraz wyznaczonych śródtytułów - pisze sprawozdanie z obejrzanego filmu, książki lub spektaklu teatralnego	- omawia znaczenie motto II cz. „Dziadów” - samodzielnie nazywa rodzaj podmiotu w każdym ze zdań - określa, jakimi częściami zdania są wszystkie podkreślone wyrazy i wyrażenia	wyjaśnia, co zdecydowało o kolejności wyrazów podczas układania zdań	pisze sprawozdanie z obejrzanego filmu, książki lub spektaklu teatralnego, przestrzegając norm językowych, kompozycyjnych i stylistycznych
66. Z sitkiem w eterze – o pracy lektora radiowego	- nazywa poszczególne etapy pracy osoby pragnącej zostać dobrym lektorem - odszukuje w tekście fragmenty określające uczucia towarzyszące początkującemu spikerowi - podaje trudności, jakie napotyka prezenter podczas pracy	- wymienia cechy charakteru, jakimi powinien się odznaczać lektor radiowy - wyjaśnia, czym jest akcent logiczny w zdaniu - odczytuje wskazane zdania, wyrażając głosem odpowiednią intencję	- wyjaśnia, jak rozumie podane zdanie - krótko omawia etapy pracy osoby pragnącej zostać dobrym lektorem - poprawnie akcentuje wskazane zdanie	- wskazuje wyrażenia i zwroty powodujące, że tekst nabiera cech żywej mowy - wyjaśnia, na czym polega różnica między brzmieniem a wyrażaniem	- ocenia akcentowanie zdań, brzmienie i natężenie głosu lektora wybranej przez siebie stacji radiowej - interpretuje głosowo wiersz Hanny Łochockiej „Ptasi spór”
67. Radio gra... i mówi	- sporządza listę skojarzeń ze słowem <i>radio</i> - wyjaśnia, na czym polega specyfika przekazu radiowego - określa, co oznacza wyrażenie <i>sluch radiowca</i> - odpowiada, jakich audycji oczekuje od rozgłośni radiowych	- podaje różnice między językiem pisany a mówionym - pisze zapowiedź ulubionej lub wymyślonej audycji radiowej - przygotowuje w grupie scenariusze krótkich audycji radiowych poświęconych atrakcjom regionu - opracowuje	- tłumaczy, czym jest język radiowy i zapisuje jego cechy - pisze zapowiedź ulubionej lub wymyślonej audycji radiowej, dbając o poprawność językową i stylistyczną	opracowuje program radiowy na cały dzień z uwzględnieniem zróżnicowanej tematyki i muzyki	- określa, które z zawodów związanych z radiem uważa za najciekawsze i uzasadnia swoją odpowiedź - przygotowuje audycję z efektami dźwiękowymi i podkładem muzycznym

		program radiowy na cały dzień			
68. Dziecięca fascynacja radiową rzeczywistością	• określa, z czyjego punktu widzenia prowadzona jest narracja • wypowiada się o narratorze na podstawie tekstu • wyjaśnia, jakich informacji dostarczało chłopcu radio • wypisuje z tekstu zwroty nazywające czynność słuchania	• opowiada o swoim ulubionym zajęciu z dzieciństwa • odszukuje w tekście wskazówki pozwalające ustalić czas wydarzeń • opowiada o przemianie usposobienia bohatera • omawia relacje łączące narratora ze światem radiowym i realnym	• barwnie opowiada o swoim ulubionym zajęciu z dzieciństwa • wyjaśnia, co wpłynęło na przemianę usposobienia bohatera • ocenia audycje słuchane przez chłopca • ocenia relacje łączące narratora ze światem radiowym i realnym	• tłumaczy, w jaki sposób dziecięce upodobanie do słuchowisk radiowych wpłynęło na dorosłe życie bohatera • odpowiada, jaki stosunek do młodzieży ujawnia narrator	• wypowiada się na temat propozycji programowych wybranych stacji
69. Pamiętki romantyzmu – powtórzenie wiadomości	• opisuje pogański obrzęd dziadów • wymienia wynalazki z epoki romantyzmu	• charakteryzuje poszczególne wynalazki • omawia, w jaki sposób dzisiaj podtrzymuje się tradycję napoleońską w Polsce	• porównuje dziady z Zaduszkami i obchodami Halloween • wyjaśnia wpływ poszczególnych wynalazków na życie ludzi	• wyszukuje zabytki sztuki neogotyckiej w swoim regionie	• ocenia dorobek epoki
70. 71 Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• podaje wydarzenia uznawane za granice epoki • wymienia wartości cenione przez romantyków	• wskazuje wypowiedzenie trafnie charakteryzujące przeczytany fragment • pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów	• udowadnia, że utwór jest balladą	• pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo	
72. i 73. Wiek pary i elektryczności – wprowadzenie do epoki	• wskazuje daty graniczne pozytywizmu • wyjaśnia, na czym polega praca organiczna i praca u podstaw	• wymienia nazwiska głównych myślicieli epoki • podaje cechy realizmu i naturalizmu w sztuce • tłumaczy, czym się charakteryzuje eklektyzm	• wyjaśnia pochodzenie terminu <i>pozytywizm</i> • krótko charakteryzuje poglądy głównych filozofów epoki • podaje wydarzenia łączące się z datami granicznymi pozytywizmu • wyjaśnia, czym	• wskazuje na przykładach dzieł elementy realistyczne i naturalistyczne • omawia istotę światopoglądu pozytywistycznego	• charakteryzuje architekturę inżynierską

			jest scjentyzm i teoria ewolucji		
74. Czy zawsze należy mówić prawdę?	• określa tematykę utworu • wyjaśnia, czym jest punkt kulminacyjny • podaje cechy noweli • opowiada w pierwszej osobie o przeżyciach bohatera	• wymienia tytuły dzieł Bolesława Prusa • charakteryzuje postacie małżonków z tekstu • nazywa typy narracji zastosowanych w utworze • układa plan wydarzeń przedstawionych we fragmencie noweli • przy pomocy nauczyciela redaguje notatkę na temat warunków i poziomu życia ludzi w drugiej połowie XIX w.	• krótko omawia postać Bolesława Prusa • w określonej liczbie zdań streszcza przebieg wydarzeń ukazanych w tekście • wyjaśnia symbolikę tytułowej kamizelki • ocenia postawę małżonków i wypowiada się na wskazany temat • omawia funkcje każdego z typów narracji • wskazuje w utworze punkt kulminacyjny • udowadnia, że „Kamizelka” jest nowelą	• samodzielnie redaguje notatkę na temat warunków i poziomu życia ludzi w drugiej połowie XIX w. • pisze wypracowanie na wskazany temat z dbałością o poprawność językową i kompozycyjną	• opowiada w pierwszej osobie o przeżyciach bohatera, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo
75. i 76. Rozprawiamy o rozprawce	• wymienia elementy budowy rozprawki z tezą i hipotezą • w parach ćwiczy argumentowanie i kontrargumentowanie na zadany temat • zapisuje po jednym argumencie uzasadniającym słuszność tezy zawartej w każdym z przysłów • podaje zalety oraz wady afrykańskiej tradycji rodzinnej	• podkreśla w podanych wstępach rozprawek tezę lub hipotezę i dopisuje po jednym argumencie • zapisuje przy tematach rozprawek tezę lub hipotezę oraz po trzy argumenty • przedstawia cztery argumenty uzasadniające słuszność podanej tezy i formułuje ogólny wniosek • odszukuje w internecie trzy przysłowia, cytaty lub aforyzmy potwierdzające wskazaną tezę	• szczegółowo omawia schemat kompozycyjny rozprawki z tezą i hipotezą • sporządza plan rozprawki na wskazany temat	• pisze rozprawkę na jeden z podanych tematów, korzystając ze wskazówek w tabelach oraz przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych	
77. Wódz czy	• streszcza dzieje miasta Antylopa	• redaguje krótką notatkę	• streszcza dzieje miasta Antylopa,	• przygotowuje referat na temat	• wyjaśnia w

cyrkowiec? – o bohaterze noweli „Sachem” Henryka Sienkiewicza	• przytacza nazwy oraz określenia wywodzące się z kultury Indian i białych osadników • opowiada, kim był sachem i jak znalazł się wśród cyrkowców • określa cechy charakteru bohatera	dotyczącą rdzennych mieszkańców Ameryki Północnej • ocenia relacje między mieszkańcami Chiavatty a Niemcami • nazywa uczucia, których doznawała publiczność podczas spektaklu • wskazuje fragment utworu zawierający ironię • omawia środki budujące napięcie i dynamikę w utworze • wyraża swoją opinię na temat zakończenia utworu	dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną • tłumaczy, w jaki sposób dyrektor cyrku wpływał na emocje widzów • określa cel użycia określeń z kultury Indian w utworze • szczegółowo opisuje wodza	rdzennych mieszkańców Ameryki Północnej • tłumaczy sens ironii zawartej w tekście • odpowiada, jakie przesłanie mogli odnaleźć w noweli czytelnicy epoki pozytywizmu	kilkudzaniowej wypowiedzi, jakie znaczenie ma świadomość własnych korzeni i znajomość historii narodu
78. Najważniejsze – mieć argument!	• określa rodzaje argumentów • gromadzi argumenty za rozpoczęciem treningów i przeciw trenowaniu • bierze udział w gromadzeniu argumentów na wskazane tematy	• zapisuje argumenty w kolejności od najważniejszego do najmniej znaczącego • przyporządkowuje każdemu zagadnieniu po dwa przysłowia, które mogą być wykorzystane jako argumenty • analizuje argumenty używane przez bohaterkę komiksu	• charakteryzuje rodzaje argumentów • ocenia, które ze zgromadzonych argumentów są bardziej przekonujące • gromadzi i opracowuje argumenty na wskazane tematy	• odpowiada, na czym polegały błędy w podanych przykładach argumentacji	
79. Poezja w czasach niepoetyckich	• określa nastrój panujący w wierszu • odpowiada na pytania dotyczące utworu	• pisze notatkę na temat motywów marności i przemijania w literaturze średniowiecznej i barokowej • tłumaczy, czym jest sonet • wypisuje z utworu	• krótko omawia postać Adama Asnyka • udowadnia, że utwór jest sonetem • recytuje utwór z dbałością o poprawną dykcję i intonację	• wyjaśnia cel zastosowania w utworze podanych środków stylistycznych	• porównuje sposób postrzegania życia w utworze Adama Asnyka z ujęciem tego tematu w poezji barokowej • tworzy pracę plastyczną wyrażającą

		przykłady wskazanych środków stylistycznych • recytuje utwór			odczucia wywołane lekturą utworu
80. Obserwacja społeczeństwa w humorystyczn ej formie	• określa wybrane elementy świata przedstawionego • wyróżnia w tekście fragmenty związane z przebiegiem zdarzeń • wskazuje w utworze elementy humorystyczne	• podaje tytuły utworów Antoniego Czechowa • nadaje tytuły każdej z wyróżnionych części • wyjaśnia, czym jest absurd • wymienia cechy charakteru głównego bohatera	• krótko omawia postać Antoniego Czechowa • zaznacza elementy charakterystyczne dla opowiadania • tłumaczy, w jaki sposób narasta napięcie w utworze	• wskazuje źródła absurdu w opowiadaniu • określa, jakie prawdy życiowe przekazuje czytelnikom tekst Antoniego Czechowa • ocenia postawę życiową Czerwiakowa	• opowiada o relacjach w społeczeństwie ukazanym w tekście
81. Codzienność oczyma malarzy	• opowiada, jakie czynności wykonują kobiety na każdym z dzieł • określa, co wyrażają sylwetki postaci • opisuje kolorystykę obrazów	• określa, czy dzieła są dynamiczne czy statyczne • wyjaśnia, czym jest karykatura • wskazuje w dziele Dudy- Gracza elementy, które nawiązują do XIX-wiecznego płótna • określa nastrój, jaki wywołują obie prace • przy pomocy nauczyciela sporządza notatkę biograficzną dotyczącą Jerzego Dudy- Gracza	• określa perspektywę zastosowaną przez artystów • samodzielnie sporządza notatkę biograficzną dotyczącą Jerzego Dudy-Gracza	• opowiada, kim mogą być postacie z płócien • omawia kompozycję obrazów	• wskazuje elementy, które pozwalają określić czas powstania dzieł • tłumaczy, na czym polega karykaturalność postaci na obrazie Jerzego Dudy-Gracza
82. Tworzymy wykres zdania	• uzupełnia przerysowane wykresy nazwami poszczególnych części zdania oraz pytaniami o nie • tworzy dwa zdania z podanych wyrazów i rysuje ich wykresy • sporządza wykresy zdań opisujących zamieszczony	• odszukuje w podanych zdaniach podmiot i orzeczenie oraz określenia i uzupełnia podane wykresy odpowiednimi częściami zdania • podkreśla w podanych wypowiedzeniach równorzędne części zdania i oddziela je od siebie	• układa zdania do zamieszczonych wykresów • zaznacza w podanych zdaniach grupę podmiotu i orzeczenia, rysuje ich wykresy i nazywa poszczególne części zdań	• trafnie wskazuje zdanie, w którym brakowało trzech przecinków, i rysuje jego wykres • uzupełnia podane zdania pojedyncze nierozwinięte co najmniej czterema określeniami, tak aby powstały zdania pojedyncze rozwinięte, i rysuje wykresy powstałych wypowiedzeń	

	obraz	przecinkami			
83. Jak okazywać uczucia?	• gromadzi informacje o osobie mówiącej • wymienia okoliczności towarzyszące okazywaniu uczuć przez człowieka z drugiej połowy XX w. • gromadzi argumenty na wskazany temat	• omawia rozterki własnego pokolenia • wyjaśnia, na czym polega słabość ludzi ukazanych w utworze • wyraża swoje zdanie na temat wizerunku współczesnych ludzi zawartego w wierszu • opisuje dzieło Konstantego Laszczki • pisze wypracowanie zatytułowane: <i>My z początku XXI wieku</i>	• pisze notatkę na temat problemów ludzi pozytywizmu • krótko omawia postać Małgorzaty Hillar • opisuje dzieło Konstantego Laszczki i wypowiada się na wskazany temat	• uzasadnia swoje zdanie na temat wizerunku współczesnych ludzi ukazanego w wierszu, podając argumenty i przykłady z życia	• pisze wypracowanie zatytułowane: <i>My z początku XXI wieku</i>, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo
84. Niewola w sztucznym mrowisku	• określa tematykę przeczytanego fragmentu noweli i nadaje mu własny tytuł • określa granice pomagania innym • odpowiada, do czego można przyrównać społeczność mrówek	• rozważa pozytywne i negatywne strony trzymania w domu zwierząt • wyjaśnia, czego alegorią może być sztuczne mrowisko • wypowiada się na temat spostrzeżeń ojca • przygotowuje prezentację multimedialną na podany temat	• krótko omawia postać Kornela Filipowicza • wyjaśnia podobieństwa między mrówkami a ludźmi • omawia wpływ postawy ojca na rozumowanie chłopca	• ocenia próby stworzenia sztucznego mrowiska i uzasadnia swoje zdanie • wyjaśnia cel zastosowania w tekście szczegółowych opisów • porównuje narrację w przeczytanym utworze i w poznanej noweli pozytywistycznej • przygotowuje prezentację multimedialną na wskazany temat, zawierającą odpowiedzi na wszystkie podane pytania	• odpowiada, czego alegorią może być sztuczne mrowisko, odwołując się do sytuacji Polaków w XIX w. i w czasach komunizmu
85. Bezinteresowna miłość wiedzy	• określa, co było najważniejszym celem życiowym głównego bohatera utworu • zapisuje w punktach przebieg kariery naukowca	• korzystając ze słowników wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów • opowiada, w jaki sposób Wiktor	• tłumaczy, jakie spostrzeżenie było punktem zwrotnym w pracy bohatera • wyjaśnia znaczenie podanych zwrotów	• wskazuje fragmenty, w których ujawnia się stosunek narratora do bohatera • podaje propozycje odpowiedzi na	• charakteryzuje styl prowadzenia narracji • wyjaśnia, w jaki sposób utwór nawiązuje do pozytywistyczn

		realizował swój cel • podaje znaczenie wskazanych słów	• tłumaczy znaczenie podanego przysłowia	pytania postawione na końcu tekstu Czesława Miłosza	ych ideałów
86. i 87. O rodzajach i wykresach zdań złożonych współrzędnie	- wymienia rodzaje zdań złożonych współrzędnie - dokańcza zdania tworząc wypowiedzenia złożone - wskazuje zdania złożone współrzędnie i podkreśla w nich spójniki - zaznacza zdanie złożone współrzędnie bezspójnikowe - nazywa otrzymane wypowiedzenia złożone współrzędnie	- odpowiada, jak zastosowane spójniki wpływają na treść utworzonych zdań - uzupełnia zdania tak, by powstał tekst, wykorzystując podane spójniki - określa, jakiego typu zdaniami złożonymi są podane sentencje, z uwzględnieniem sposobu połączenia zdań składowych	- omawia rodzaje zdań złożonych współrzędnie - wymienia spójniki, przed którymi stawiamy przecinki, oraz te, przed którymi nie jest to konieczne - odszukuje w tekście zdania złożone współrzędnie, określa ich typ i rysuje wykresy	- tworzy wypowiedzenia złożone współrzędnie, nazywa ich typ i rysuje odpowiednie wykresy - uzupełnia zdania spójnikami oraz przecinkami tak, aby powstały zdania złożone współrzędnie odpowiadające wykresom oraz podaje nazwy otrzymanych zdań	
88. Wynalazki, które zmieniają świat i ludzi	- wymienia wyrzeczenia, których wymaga praca badawcza - spośród podanych określeń wybiera te, które charakteryzują Grega Morgensterna	- opisuje wynalazek, który przydałby się komuś bliskiemu - określa, co motywowało do pracy poszczególnych bohaterów - uczestniczy w dyskusji na temat kradzieży intelektualnej	- krótko omawia postać Ericha Segala - wyjaśnia znaczenie frazeologizmu <i>złote runo</i> i wyjaśnia cel jego użycia w tekście - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat kradzieży intelektualnej	- ocenia postawę młodego naukowca - podaje zagrożenia wynikające z postawy Sandy'ego	
89. i 90. Zdania złożone podrzędnie	- wymienia rodzaje zdań złożonych podrzędnie - określa, na jakie pytania odpowiadają dopisane wypowiedzenia i nazywa je - wybiera zdania złożone podrzędnie dopełnieniowe - uzupełnia brakującymi	- nazywa typy podanych zdań i rysuje ich wykresy - przeredagowuje zdania, aby uniknąć konstrukcji z zaimkiem <i>który</i> - uzupełnia wypowiedzi postaci zaimkami <i>który</i> lub <i>jaki</i> w	- charakteryzuje poszczególne rodzaje zdań złożonych podrzędnie - omawia zasady interpunkcyjne w zdaniach złożonych podrzędnie - układa zdania odpowiadające podanym wykresom i określa ich typ - tworzy	- układa zdania złożone podrzędnie okolicznikowe związane z zamieszczonymi fotografiami, rysuje ich wykresy i nazywa typ - przekształca pary zdań pojedynczych w zdania złożone podrzędnie okolicznikowe, zgodnie z informacjami podanymi	

	przecinkami wypowiedzenia i rysuje ich wykresy	odpowiednich formach • odszukuje w słowniku ortograficznym zasady stawiania przecinka w podanych połączeniach wyrazowych i układa po jednym zdaniu z każdym z tych połączeń	właściwe wersje przysłów, określa typy powstałych wypowiedzeń i rysuje ich wykresy	w nawiasach, dopisując odpowiednie spójniki lub zaimki i wstawiając przecinki	
91. Czerpać z pracy satysfakcję...	• tłumaczy, czym jest autobiografia • odszukuje w tekście elementy charakterystyczne dla autobiografii • wypisuje sukcesy osiągnięte przez narratora	• wymienia zawody, które wykonuje się z powołania • wyjaśnia, w jaki sposób książdź traktował nauczanie • odpowiada, co Jan Twardowski zawdzięcza swoim uczniom • bierze udział w konkursie dotyczącym znajomości cytatów i powiedzeń związanych z pracą	• określa, na czym polegała wyjątkowość pracy z dziećmi • odpowiada, który moment w pracy była dla narratora szczególnie ważny	• wyjaśnia, jaką zasadę wychowania dzieci zaczerpnął Jan Twardowski od Janusza Korczaka	• organizuje konkurs dotyczący znajomości cytatów i powiedzeń związanych z pracą
92. Praca jako przymus	• omawia podejście chłopca do pracy w sklepie • zapisuje argumenty każdej ze stron w sporze o kieszonkowe	• opowiada o swoich domowych obowiązkach • przedstawia sytuację ukazaną w tekście z punktu widzenia bohatera oraz jego rodziców • wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z podanej reguły • przedstawia własne stanowisko we wskazanej sprawie • pisze notatkę zawierającą przemyślenia na podany temat	• wskazuje, czym różni się ukazana w tekście sytuacja opowiedziana z punktu widzenia Bartka i jego rodziców • pisze notatkę zawierającą przemyślenia na podany temat, dbając o poprawność językową	• ocenia postępowanie chłopca • wygłasza własną opinię o sporze w sprawie kieszonkowego • na podstawie tekstu wnioskuje na temat rodziny chłopca i panujących w niej relacji	
93. i 94.	• na podstawie	• charakteryzuje	• opowiada o	• odszukuje w	• na podstawie

Młodzi na rynku pracy	przeczytanego fragmentu charakteryzuje generację Y • wymienia nazwy pokoleń omawianych w tekście i określa daty urodzenia osób do nich należących • wyjaśnia na podstawie tekstu, kim są prekariusze • tłumaczy, czym jest tzw. umowa śmieciowa	profesje, które uważa za pasjonujące • przytacza wnioski na temat młodych ludzi, znajdujące się w raporcie „Młodzież 2011” • opowiada o prognozach na przyszłość rynku pracy zawartych w tekście • bierze udział w dyskusji na temat przyszłości zawodowej swojego pokolenia	prekariuszach • opisuje zawodowe doświadczenia oraz oczekiwania bohaterki artykułu i określa, która postawa jest mu bliższa • bierze udział w dyskusji na temat przyszłości zawodowej swojego pokolenia, podając trafne argumenty	dostępnych źródłach informacji na temat generacji Y • ocenia praktykę oferowania młodym ludziom tzw. umów śmieciowych	różnych źródeł wyjaśnia znaczenie nazw zawodów i stanowisk, o których jest mowa w artykule
95. Pomiędzy pracą a rodziną – co wybrać?	• streszcza zdarzenia z tekstu • odpowiada, czym zajmowali się zawodowo rodzice Alicji • zapisuje w zeszycie co najmniej pięć cech Alicji	• pisze notatkę o twórczości Astrid Lindgren • omawia związek pomiędzy stylem pracy mamy a jej kłótnią z Alicją • opracowuje plan dnia uwzględniający czas na pracę zawodową i życie rodzinne	• charakteryzuje ukazane w tekście relacje panujące między matką a córką • wypowiada się na temat znaczenia pracy dla mamy Alicji • opracowuje plan dnia uwzględniający czas na pracę zawodową i życie rodzinne, z dbałością o poprawność językową	• opowiada, o jakich aspektach negatywnego i pozytywnego wpływu pracy na życie prywatne jest mowa w tekście • rozważa, czy praca może być ucieczką od codziennego życia	
96. Odkrywamy tajemnice telewizji	• odpowiada, jakie środki komunikacji przyczyniają się do postrzegania świata jako <i>globalnej wioski</i> • podaje różnice między telewizją publiczną i komercyjną	• wymienia wydarzenia przełomowe dla rozwoju telewizji • opowiada o początkach telewizji • prezentuje na forum klasy swój ulubiony program telewizyjny	• wyjaśnia stwierdzenie, że świat jest <i>globalną wioską</i>	• ocenia, która telewizja – publiczna czy komercyjna – ma ciekawszą ofertę programową	• prezentuje na forum klasy swój ulubiony program telewizyjny, dbając o poprawność językową
97. W jaki sposób telewizja wpływa na odbiorców?	• podaje opinię autora artykułu na temat oddziaływania telewizji • wyjaśnia, jaki jest podstawowy	• dzieli się spostrzeżeniami na temat roli telewizji w kształtowaniu człowieka • gromadzi	• porównuje definicję demokracji z opiniami rozmówców na ten temat • tłumaczy, jak	• przedstawia własne przemyślenia dotyczące zalet telewizji opisanych w tekście	• charakteryzuje wyobrażenie o kulturze prezentowane w tekście • formułuje kilka

	cel stacji telewizyjnych • znajduje w tekście informacje o dobrych stronach telewizji • przytacza ze słownika definicję pojęcia <i>demokracja</i>	argumenty dotyczące wpływu telewizji na edukację • analizuje czas poświęcany na oglądanie telewizji	rozumie demokrację autor tekstu, a jak – dyrektor stacji telewizyjnej		interesujących zagadnień, którym można by poświęcić cykl programów telewizyjnych
98. i 99. Rozpoznajemy wypowiedzenia z imiesłowowymi równoważnikami zdania	• przekształca imiesłowowe równoważniki zdań w zdania podrzędne okolicznikowe i nazywa rodzaj każdego z utworzonych wypowiedzeń • przeredagowuje zdania podrzędne na imiesłowowe równoważniki zdań • przyporządkowuje każdej ilustracji po dwa wypowiedzenia pojedyncze • przepisuje tekst, uzupełniając go brakującymi przecinkami • rysuje wykres ostatniego zdania artykułu	• dokańcza zdania związane z treścią artykułu, stosując poprawną interpunkcję • układa cztery wypowiedzenia z imiesłowowymi równoważnikami i zdania, używając podanych wyrazów i związków frazeologicznych oraz wstawiając przecinki	• wyjaśnia, o czym należy pamiętać, tworząc wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania • podaje zasady użycia przecinka w zdaniach z imiesłowowym równoważnikiem zdania • przekształca pary zdań w wypowiedzenia złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania w przypadkach, kiedy jest to możliwe • podkreśla wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania i przekształca je na zdania złożone podrzędnie lub współrzędnie	• odpowiada, w jakiej odmianie języka i którym stylu stosuje się imiesłowowe równoważniki zdań • wyjaśnia, kiedy nie można przeredagowywać zdań pojedynczych w wypowiedzenia złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania • przekształca zdania pojedyncze na wypowiedzenia złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, tak aby odpowiadały one wykresom	
100. Za co lubimy telewizję?	• korzystając ze słownika języka polskiego, wyjaśnia znaczenie słowa <i>rytuał</i> • wymienia elementy teleturniejów, które kojarzą się z rytuałami • formułuje dwa argumenty na wskazany temat	• podczas dyskusji przedstawia swoją opinię o roli seriali telewizyjnych	• wymienia sfery życia, którym towarzyszą rytuały • tłumaczy, dlaczego seriale można nazwać <i>filmową mową codzienną</i> • wyjaśnia, co sprawia, że ludzie czerpią radość z oglądania seriali czy teleturniejów • formułuje cztery argumenty na podany temat	• wskazuje w obejrzanym programie rozrywkowym stałe zachowania uznawane za rytuały	• przeprowadza ankietę dotyczącą seriali telewizyjnych i przedstawia jej wyniki w formie diagramu
101.	• wskazuje w	• opowiada, jak	• opisuje	• odpowiada,	• ocenia

Po co klaszczemy?	tekście wiadomości o narratorze i jego misji • wymienia zwyczaje Bongów • określa, czym charakteryzują się widowiska telewizyjne w krainie opisanej przez narratora	prezenterzy nawiązują kontakt z publicznością • przedstawia w punktach historię oklasków w kulturze mieszkańców Ziemi Nieznanej i Wysp Szczęśliwych • odpowiada na pytania dotyczące reklam	charakter tekstu • określa stosunek narratora do opisywanej cywilizacji • wyjaśnia związek między kulturą ukazaną w tekście a rzeczywistością, w której żyjemy	czego metaforą może być świat przedstawiony we fragmencie • ocenia sposób bycia prezenterów opisany w tekście	wybraną przez siebie reklamę według podanych kryteriów
102. Dziedzictwo pozytywizmu – powtórzenie wiadomości	• wymienia wynalazki pozytywizmu • określa, czego dotyczy teoria ewolucji Darwina	• wyjaśnia, jakie znaczenie miało skonstruowanie wahadła przez Léona Foucaulta • przedstawia, co współczesna medycyna zawdzięcza odkryciom z XIX w.	• omawia dziedzictwo epoki	• wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki pozytywizmu przyczyniły się do rozwoju cywilizacji	• wskazuje zabytki eklektyzmu w swoim regionie
103. i 104. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• ustala adresata wiersza • określa zadania wyznaczone adresatom przez podmiot literacki • charakteryzuje epokę uzupełniając zdania • wskazuje wartość najbardziej cenioną przez pozytywistów	• wymienia nazwiska dwóch filozofów, którzy mieli największy wpływ na światopogląd epoki • wyjaśnia, czym różni się opowiadanie od noweli • redaguje wypracowanie na jeden z podanych tematów	• określa, do jakich haseł pozytywistycznych odnoszą się słowa wiersza • omawia główne założenia pracy organicznej i pracy u podstaw • udowadnia, że utwór Henryka Sienkiewicza to powieść historyczna	• wskazuje w utworze elementy typowe dla epoki oraz te, które nie były dla niej charakterystyczne	• redaguje wypracowanie na jeden z podanych tematów, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo
105. i 106. Wprowadzenie do epoki Młodej Polski	• ustala daty graniczne Młodej Polski • podaje różne nazwy epoki	• wymienia nazwiska największych myślicieli modernizmu • wymienia cechy impresjonizmu, symbolizmu i secesji • podaje nazwisko polskiego reprezentanta modernistycznych	• omawia poglądy największych myślicieli modernizmu • tłumaczy, w jaki sposób filozofia odnosi się do pesymizmu epoki • podaje wydarzenia związane z granicami epoki • wyjaśnia przyczynę istnienia różnych	• charakteryzuje modernistyczne społeczeństwo • wskazuje elementy impresjonizmu, symbolizmu i secesji w podanych dziełach malarskich	• wymienia nazwiska reprezentantów modernistycznych nurtów sztuki w Polsce i na świecie

		h nurtów sztuki	nazw epoki i wyjaśnia je		
107. i 108. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• określa rodzaje argumentów w podanych zdaniach • uzupełnia podane wypowiedzenia brakującymi przecinkami i podkreśla zdanie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• uzupełnia tekst tak, aby powstały zdania złożone współrzędnie, nazywa rodzaj każdego z wypowiedzeń i rysuje jego wykres • pisze rozprawkę na jeden z zamieszczonych tematów	• rozwija podane zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte i rysuje wykresy powstałych wypowiedzeń • dokończa wypowiedzenia zgodnie z informacjami podanymi w nawiasach, stosując poprawną interpunkcję, i rysuje wykresy powstałych zdań	• układa z każdym z frazeologizmów wskazany rodzaj wypowiedzenia i sporządza wykresy zdań	• pisze rozprawkę na jeden z zamieszczonych tematów, przestrzegając norm językowych, kompozycyjnych i stylistycznych
109. Niezwykła lekcja polskiego	• opowiada o sytuacji przedstawionej we fragmencie powieści • wyjaśnia, czego obawiał się nauczyciel podczas recytacji wiersza Adama Mickiewicza • nazywa uczucia uczniów i nauczyciela w trakcie wygłaszania „Reduty Ordona”	• opisuje krótko własne wrażenia po lekturze „Reduty Ordona” Adama Mickiewicza • wymienia tytuły utworów Stefana Żeromskiego • korzystając ze źródeł wskazanych przez nauczyciela, redaguje notatkę dotyczącą przebiegu rusyfikacji na ziemiach polskich • przeprowadza wśród rodziców i rówieśników ankietę na temat patriotyzmu	• krótko omawia postać Stefana Żeromskiego • ocenia zachowanie Zygiera • wyjaśnia, dlaczego Borowicz przysłuchiwał się recytacji ze wstrętem i złością	• odpowiada, z jakiego powodu Stefan Żeromski przytoczył w „Syzyfowych pracach” obszernie fragmenty „Reduty Ordona”	• na podstawie samodzielnie odszukanych źródeł redaguje notatkę dotyczącą przebiegu rusyfikacji na ziemiach polskich • samodzielnie analizuje wyniki ankiety na temat patriotyzmu
110. Prześnić życie...	• odpowiada, jaka wizja życia, losu, snu i śmierci wyłania się z utworu • opisuje atmosferę panującą w utworze • odpowiada, do kogo zwraca się	• wymienia zajęcia będące sposobem na oderwanie się od rutyny i odzyskanie radości życia • tworzy notatkę i mapę myśli na temat hasła <i>sen</i> na podstawie	• krótko omawia postać Kazimierza Przerwy-Tetmajera • cytuje bezpośrednie zwroty do adresata i podaje nazwę tego środka	• określa, do jakiego kierunku dziewiętnastowiecznej filozofii nawiązuje zacytowany fragment • redaguje pisemną wypowiedź na wskazany temat, dbając	• odpowiada, kim jest postać ukazana przez Edwarda Okunia i w jaki sposób dzieło współgra z utworem Tetmajera

	osoba mówiąca w wierszu • określa, o co prosi podmiot literacki	„Słownika symboli” Władysława Kopalińskiego • charakteryzuje postawę życiową podmiotu literackiego • wyjaśnia, jak rozumie znaczenie podanych cytatów • opisuje dzieło Edwarda Okunia • redaguje pisemną wypowiedź na wskazany temat	stylistycznego • omawia związki utworu z dekadentyzmem i symbolizmem	o poprawność językową, kompozycyjną i stylistyczną	
111. Znaleźć ukojenie w kontemplacji przyrody	• opisuje świat przedstawiony w utworze • opowiada o nastroju osoby mówiącej w wierszu • omawia, na jakie zmysły oddziałuje utwór • tłumaczy, czym jest synestezja • opisuje, w jaki sposób poeta ukazał ciszę	• zapisuje przykłady dźwięków, barw, odczuć oraz sytuacji, które kojarzą mu się z pejzażami tatrzańskimi • wypisuje z utworu wskazane sformułowania • wyjaśnia, jak rozumie dwa ostatnie wersy utworu • opisuje obraz Aleksandra Kotsisa • tworzy w dowolnej technice pracę plastyczną na podstawie wiersza	• krótko omawia postać Jana Kasprowicza • opowiada o zależnościach między nastrojem osoby mówiącej w utworze a przyrodą i porą dnia	• udowadnia, że wiersz zawiera synestezję • odpowiada, jaki efekt poeta uzyskał dzięki personifikacji	• opisuje obraz Aleksandra Kotsisa z uwzględnieniem środków malarskich i określa, które dzieło – literackie czy plastyczne – wywiera na nim większe wrażenie
112. i 113. Dziennikarski m okiem – jak zredagować wywiad	• wymienia główne elementy wywiadu • układa pytania, na które odpowiedziami będą podane stwierdzenia • bierze udział w gromadzeniu informacji do przeprowadzenia wywiadu ze znaną osobą • odpowiada na pytania dotyczące	• układa we właściwej kolejności odpowiedzi udzielone przez Harrisona Forda • odszukuje w prasie lub internecie wywiad ze sławną osobą i określa intencję dziennikarza	• charakteryzuje poszczególne elementy wywiadu • gromadzi informacje do przeprowadzenia wywiadu ze znaną osobą i formułuje na ich podstawie pytania oraz możliwe odpowiedzi danej postaci • samodzielnie analizuje	• przekształca podane zdania z mówionej odmiany języka na odmianę pisaną, usuwając zbędne wtrącenia i powtórzenia oraz zastępując sformułowania potoczne ich odpowiednikami z języka ogólnego	• redaguje i tytułuje wywiad z wybranym bohaterem literackim, z uwzględnieniem cech charakteru, przeżyć tej postaci i treści utworu, w którym ona występuje

	wybranego wywiadu		wybrany wywiad z prasy lub internetu		
114. Z wizytą w domu Dulskich	• wyjaśnia termin <i>filister</i> • opowiada o atmosferze panującej w domu Dulskich • przedstawia, w jaki sposób główna bohaterka odnosi się do członków rodziny • na podstawie słownika języka polskiego tłumaczy, czym jest dulszczyzna	• wymienia ludzkie wady ukazane w tekście • tłumaczy, czym jest komizm słowny i sytuacyjny • redaguje notatkę dotyczącą wymowy przeczytanego utworu • pisze rozprawkę na temat współczesnych przejawów dulszczyzny	• krótko omawia postać Gabrieli Zapolskiej • komentuje scenę, w której Dulski zamiast na spacerzy chodzi po pokoju • redaguje notatkę dotyczącą wymowy przeczytanego tekstu, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	• wskazuje fragmenty będące przykładami komizmu słownego i sytuacyjnego i uzasadnia swoje wybory	• pisze rozprawkę na temat współczesnych przejawów dulszczyzny, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo
115. Różne rodzaje dyskusji	• odróżnia dialog od monologu • wymienia rodzaje dyskusji • określa, które z przedstawionych sytuacji są typowe dla dialogu, które – dla dyskusji • wymienia konsekwencje niewłaściwego zachowania uczestników dialogu	• wskazuje przyczyny nieporozumień pomiędzy bohaterami dramatu • charakteryzuje rozmowę ukazaną we fragmencie dramatu • przepisuje dialog do zeszytu, stosując odpowiedni układ graficzny • omawia zachowanie uczestniczek dialogu • bierze udział w debacie na temat książek elektronicznych, dbając o przestrzeganie zasad etykiety językowej • wyszukuje w słowniku języka polskiego czasowniki i przymiotniki, z którymi może łączyć się rzeczownik <i>dyskusja</i>	• charakteryzuje rodzaje dyskusji	• zapoznaje się z dialogiem i ocenia zachowanie każdego z uczestników rozmowy	• organizuje debatę na temat książek elektronicznych, czuwa nad przestrzeganiem zasad etykiety językowej i ocenia wyniki debaty

116. Współczesne nawiązania do dzieł malarzy modernizmu	- wskazuje podobieństwa między dziełami - dzieli się wrażeniami i emocjami po obejrzeniu dzieł - omawia kolorystykę obrazów	- określa, którą z prac można uznać za typową scenę rodzajową - charakteryzuje kompozycję obu dzieł, korzystając z podanego słownictwa	- wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy dziełami - omawia stosunek do tradycji prezentowany przez René Magritte'a - interpretuje tytuły prac	- ustala, czy forma obrazów pozwala odgadnąć, które z nich jest późniejsze - wyjaśnia, jakie znaczenie ma zastosowanie ciemnego tła dla przedstawionego w dziełach tematu	samodzielnie szczegółowo opisuje obraz, uwzględniając jego kompozycję
117. Echa postawy dekadencjonalnej w wierszu współczesnego o poety	- wyjaśnia, do kogo zwraca się podmiot literacki - wymienia uczucia, o których jest mowa w tekście - wskazuje motto utworu	- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu - podaje przykłady metafor - wskazuje nawiązania do młodopolskiego pesymizmu i postawy dekadencjonalnej - bierze udział w głośnym czytaniu i omawianiu utworów Andrzeja Bursy	- krótko omawia postać Andrzeja Bursy - określa, jaką funkcję pełni motto w wierszu - wyjaśnia znaczenie metafor - omawia nawiązania do młodopolskiego pesymizmu i postawy dekadencjonalnej	wyraża własne zdanie o postawie osoby mówiącej w utworze	organizuje głośne czytanie i omawianie utworów Andrzeja Bursy
118. Zachwycić się na góskim szlaku	- odpowiada, kim jest osoba mówiąca w utworze - opowiada, o czym, oprócz górskiej przyrody, jest mowa w wierszu	- przedstawia wrażenia ze swojej górskiej wycieczki lub opisuje miejsce warte zobaczenia - określa, do jakich elementów przyrody odnoszą się podane metafory - bierze udział w gromadzeniu materiału na wystawę fotografii	- krótko omawia postać Anny Zelenay - wskazuje występujące w utworze antonimy i określa ich funkcję	- używa podanych metafor do opisu obrazu Leona Wyczółkowskiego - omawia podobieństwa pomiędzy utworem Anny Zelenay a poznanym młodopolskim wierszem o górskiej przyrodzie	organizuje wystawę fotografii
119. i 120. Tajemnice wypowiedzenia a wielokrotnie złożonego	- układa z podanych zdań pojedynczych wypowiedzenia złożone, stosując odpowiednie spójniki lub zaimki - uzupełnia wypowiedzenia	- dopasowuje zdania do wykresów i umieszcza na nich pytania - bierze udział w konkursie umiejętności tworzenia zdań	- wyjaśnia, jaką konstrukcję nazywamy zdaniem wielokrotnie złożonym - podaje kolejność sporządzania wykresu zdania	- układa zdania odpowiadające podanym wykresom, umieszcza na wykresach pytania i nazywa zdania składowe - odszukuje w tekście zdania	organizuje konkurs umiejętności tworzenia zdań wielokrotnie złożonych i bierze w nim udział

	brakującymi przecinkami • przy pomocy nauczyciela wykonuje wykresy zdań wielokrotnie złożonych	wielokrotnie złożonych	wielokrotnie złożonego • szczegółowo omawia zasady interpunkcji zdań wielokrotnie złożonych • uzupełnia zdania wypowiedzeniami, których rodzaj określono w nawiasach, i rysuje wykresy otrzymanych zdań • samodzielnie wykonuje wykresy zdań wielokrotnie złożonych	wielokrotnie złożone, rysuje ich wykresy, a następnie określa rodzaj wypowiedzi składowych	
121. Jakie przesłanie niesie utwór Agnieszki Osieckiej „Róbmy coś”?	• odpowiada, dlaczego podmiot mówiący zwraca się do adresata w określonej formie • odszukuje w utworze elementy komiczne • określa nastrój wiersza	• redaguje notatkę o Stanisławie Wyspiańskim • głośno czyta tekst, zwracając uwagę na długość wersów i sposób akcentowania wyrazów	• krótko omawia postać Agnieszki Osieckiej • wskazuje w tekście nawiązania do nastrojowości Młodej Polski i określa ich funkcję • omawia efekt wywołany przez elementy komiczne	• wyjaśnia, w jaki sposób długość wersów i sposób akcentowania wpływa na rytm wiersza i jego nastrój	
122. Legenda młodopolskich artystów	• odpowiada, dlaczego bohater tekstu został określony jako <i>kochanek muz</i> • opowiada, jak zmieniło się życie poety pod wpływem choroby	• na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>parnas</i> • określa, co jest dla narratora pretekstem do opowieści o Kazimierzu Tetmajerze • wyjaśnia, co oznacza podany zwrot	• charakteryzuje wizerunek twórcy wyłaniający się z przeczytanego fragmentu • wyjaśnia, jak rozumie podane zdanie	• odpowiada, dlaczego wiersze Tetmajera cieszyły się powodzeniem wśród kobiet • omawia na podstawie tekstu, jak powstała legenda młodopolskiego poety • ocenia, czy Wisława Szymborska obala mit poety, czy go podtrzymuje	
123. Czy rozmawiamy ze sobą językiem seriali?	• opowiada, w jaki sposób bohaterowie artykułu odnoszą się do telewizji • wskazuje wypowiedzi aktorów dotyczące zadań artysty	• wymienia programy TV będące przykładami sztuki i komercji • na podstawie tekstu wyjaśnia, czym jest sztuka • pisze	• nazywa wartości, które cenią rozmówcy • uzasadnia, że Jana Peszka i jego córkę można nazwać nonkonformistami	• wyraża własną opinię na temat zadań artysty	• pisze charakterystykę człowieka userialowionego, przestrzegając norm kompozycyjnych

	• przedstawia opinie Jana Peszka i jego córki o roli urody, sławy i pieniędzy • poprawnie posługuje się terminem <i>nonkonformista</i>	charakterystykę <i>człowieka userialowionego</i> • bierze udział w debacie na temat roli artysty we współczesnym świecie	• wyjaśnia podane sformułowania		i językowych oraz stosując bogate słownictwo • organizuje debatę na temat roli artysty we współczesnym świecie
124. Jak unikać błędów składniowych?	• wyjaśnia, czym jest błąd składniowy • zapoznaje się z objaśnieniami wyrazów zaznaczonych w sprawozdaniu z wycieczki klasowej • uzupełnia zdania poprawnymi formami rzeczowników	• pisze sprawozdanie z ciekawego zdarzenia i przy pomocy nauczyciela sprawdza poprawność składniową tekstu	• wyjaśnia, jak uniknąć popełnienia błędów składniowych • na podstawie słownika poprawnej polszczyzny wyjaśnia, na czym mogą polegać błędy w użyciu zaznaczonych wyrazów • przekształca wybrane zdania w wypowiedzenia złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• pisze sprawozdanie z ciekawego zdarzenia i samodzielnie sprawdza poprawność składniową tekstu	
125. Jaką rolę w naszym życiu odgrywają wideoklipy?	• podaje różnice między teledyskiem a innymi audycjami telewizyjnymi • wyjaśnia, jak rozumie podany cytat • na podstawie różnych źródeł wyjaśnia znaczenie słów <i>kryptoreklama</i>, <i>product placement</i>	• sporządza listę pięciu najchętniej oglądanych teledysków • wynotowuje z tekstu po jednym przykładzie zdania zawierającego fakt i przekazującego opinię • redaguje rozprawkę na podany temat	• odpowiada, co promują teledyski • tłumaczy, dlaczego kontrkultura nie odcina się do przemysłu kulturowego • wyjaśnia, czy teledyski są kryptoreklamą i ocenia to zjawisko • wynotowuje z tekstu po dwa przykłady zdań zawierających fakty i przekazujących opinie	• rozważa, czy teledyski należą do obszaru komercyjnej awangardy • redaguje rozprawkę na określony temat, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo	• wylicza wpływy i inspiracje, jakie można odnaleźć w wideoklipach
126. Przeżyć na ulicy teatr	• opisuje scenerię, w jakiej został odegrany spektakl, o którym mowa w tekście • wymienia informacje na temat sztuki, które wydały mu się	• opowiada o odczuciach związanych z oglądaniem spektakli teatralnych lub filmów • wyjaśnia, jak rozumie podane	• wskazuje, które elementy mogły zadecydować o tym, że widzowie zachwycili się przedstawieniem • odpowiada, jakich właściwości	• na podstawie dostępnych źródeł pisze krótką notatkę na temat dramatu „Wieczór Trzech Króli” Williama Szekspira	• wypowiada się na temat elementów charakterystyki, scenografii czy gry aktorskiej, które wpłynęłyby na atrakcyjność

	zaskakujące • podaje przykłady emocji, które dziewczyna przeżywała w związku z grą aktorów	stwierdzenie dziewczyny • wskazuje w tekście fragmenty, w których spektakl Szekspira został porównany do filmu i określa, o czym to świadczy • na podstawie dostępnych źródeł tłumaczy, czym jest teatr uliczny • bierze udział w dyskusji na temat uwspółcześniania a dawnych sztuk teatralnych	wydarzenia teatralnego dotyczą podane słowa • rozważa, czy teatr uliczny jest sztuką, czy rozrywką dla mas • bierze udział w dyskusji na temat uwspółcześniania dawnych sztuk teatralnych, przedstawiając odpowiednie argumenty, uzasadniając własne zdanie i oceniając zjawisko		dawnych sztuk dla współczesnego odbiorcy
127. Co jest religią współczesnego o świata?	• odszukuje w opisie dzielnicy handlowej słownictwo religijne • odpowiada, w jaki sposób autor ukazał wizerunki katedry i centrum handlowego • przytacza cytaty dotyczące motywacji współczesnych ludzi do pracy • omawia, jak zostali ukazani w utworze ludzie protestujący przed katedrą • interpretuje ostatnie zdanie przeczytanego fragmentu	• korzystając ze słowników podaje znaczenie wymienionych wyrazów • wskazuje w tekście związek wyrazowy, który oddaje nastrój panujący w świątyni • znajduje w tekście opis katedry i odpowiada, czym się różni od tradycyjnego przedstawienia budowli • bierze udział w dyskusji o dążeniach i potrzebach współczesnego człowieka • tworzy kolaż dotyczący omawianego zagadnienia	• nazywa wrażenia wywołane przez oglądanie bryły kościoła oraz jego wnętrza • określa, co stało się religią współczesnego świata • wyjaśnia, czemu służy zabieg zestawienia katedry i centrum handlowego • bierze udział w dyskusji o dążeniach i potrzebach współczesnego człowieka ujawniających się w wyglądzie architektury i porównuje je z sytuacją w czasach średniowiecza	• ocenia, czy tezy i spostrzeżenia autora z lat 80. XX w. są dalej aktualne • przedstawia swoją opinię na temat wyznawania religii świata konsumpcji • odpowiada czy obrządek zakupów jest charakterystyczny wyłącznie dla nowoczesnej kultury zachodnioeuropejskiej i tłumaczy powody jego popularności • tworzy kolaż dotyczący omawianego zagadnienia z dbałością o estetykę	• wyodrębnia w przeczytanym fragmencie obrazy, które mogłyby zostać utrwalone w ujęciach kamery
128. Z historii internetu	• redaguje własną definicję internetu • formułuje dwa argumenty na temat: <i>Internet – globalny śmietnik</i>	• podaje wydarzenie będące symbolicznym początkiem internetu w Polsce • krótko	• formułuje cztery argumenty na temat: <i>Internet – globalny śmietnik</i> i uzasadnia swoją opinię	• przedstawia historię internetu i określa, które punkty kalendarium są najważniejsze	• proponuje inne, nieznanie obecnie zastosowania sieci

		przedstawia historię internetu			
129. Czy warto wierzyć w anioły?	• podaje wiadomości dotyczące wymienionych elementów świata przedstawionego • dzieli bohaterów przeczytanego fragmentu powieści na dwie grupy według wskazanego kryterium • odpowiada na pytania dotyczące tekstu • określa, jak inne postacie oceniają postępowanie Jana	• zbiera w klasie informacje na temat źródeł zdobywania wiedzy • ustala, który z bohaterów zmienił poglądy i dlaczego tak się stało • wymienia cechy powieści obyczajowej	• udowadnia, że tekst zawiera elementy powieści obyczajowej • ustala, dla jakiej epoki literackiej charakterystyczny jest racjonalizm	• ocenia postępowanie ojca Ewy • na podstawie utworu formułuje argumenty potwierdzające, że internet pozwala poznawać świat, a także wpływa na poglądy ludzi	• przygotowuje projekt strony internetowej
130. Korzystaj z internetu świadomie i krytycznie	• wymienia pięć zagrożeń dla internautów • podaje przykłady z życia dotyczące przemyśleń pod hasłem <i>obojętność</i> • określa, jak internet wpływa na relacje młodego człowieka z rodzicami i rodzeństwem	• odpowiada, ile czasu poświęca na korzystanie z internetu i w jakich celach to robi • przedstawia stanowisko autora na temat oddziaływania internetu na człowieka • ocenia, czy można u niego dostrzec oznaki negatywnego wpływu internetu • układa listę najbardziej pożytecznych odkryć • pisze opowiadanie na wskazany temat	• wyjaśnia, w jaki sposób wielogodzinne korzystanie z komputera oddziałuje na intelekt, uczucia i wolę człowieka • odpowiada, z którymi punktami zgadza się, a które – budzą jego sprzeciw i uzasadnia własne zdanie • podaje sposoby rozwiązania problemu negatywnego wpływu internetu	• ocenia, czy formułowanie poglądów w formie alfabetu ma szanse zainteresować młodych odbiorców • rozważa, czy tego typu publikacje pomagają zwiększyć świadomość użytkowników internetu • pisze opowiadanie na wskazany temat, dbając o poprawność językową, kompozycyjną i stylistyczną	• układa listę odkryć najbardziej utrudniających życie i uzasadnia swój wybór
131. Demokracja w internecie a netykieta	• określa temat wywiadu • podaje dwie przyczyny zjawiska, o którym jest mowa w tekście • podaje z tekstu przykłady ilustrujące, na czym polega dzisiejszy indywidualizm	• opowiada o swoich doświadczeniach z udziału w dyskusjach internetowych • wyjaśnia, w jaki sposób – zdaniem profesora – w internecie ujawnia się zanik	• zapisuje swoje spostrzeżenia na temat różnic pomiędzy komunikacją w świecie realnym a kontaktowaniem się w internecie • uzasadnia, czy zgadza się z opinią prof. Andrzeja Szpocińskiego na	• odnosi się do przytoczonych słów psychologa Daniela Golemana i podaje inne przyczyny zjawiska • przedstawia własne zdanie w kwestii przestrzegania zasadach dobrego wychowania	• wyjaśnia na podstawie tekstu, czym jest trzeci układ kultury i ocenia zachowanie tego układu, obserwowane przez profesora

	wylicza skutki anonimowości użytkowników internetu	autorytetów - bierze udział w dyskusji na temat korzyści i zagrożeń wynikających z demokratyczności internetu - rozważa, dlaczego w kontaktach internetowych ludzie zapominają o zasadach dobrego wychowania	temat dzisiejszego indywidualizmu	w internecie	
132. Rozróżniamy mowę zależną i niezależną	- uzupełnia wypowiedzenia odpowiednimi czasownikami we właściwej formie - uzupełnia zdania w mowie niezależnej i zależnej brakującymi znakami interpunkcyjnymi - formułuje cztery wypowiedzenia w mowie niezależnej według podanych wskazówek - pisze krótką relację z opisanego zdarzenia, przedstawiając wybrane wypowiedzi postaci w mowie zależnej - redaguje dialog między postaciami ukazanymi na fotografii	- układa tekst ukazujący treść komiksu, przytaczając wybrane wypowiedzi postaci w mowie zależnej - odszukuje w słowniku cztery frazeologizmy z czasownikiem <i>mówić</i> i z każdym ze zwrotów układa jedno zdanie w mowie niezależnej	- wyjaśnia, czym różni się mowa niezależna od zależnej - omawia, w jaki sposób poprawnie przekształcić mowę niezależną w zależną i odwrotnie - określa, w jakich tekstach używa się najczęściej mowy zależnej, a w jakich – niezależnej - przekształca opis rozmowy na dialog - zapisuje rozmowę postaci ukazanych na fotografii w mowie niezależnej, a następnie w zależnej, stosując wybrane czasowniki spośród podanych	- przekształca poszczególne zdania z dialogu na mowę zależną, zastępując frazeologizmy ich objaśnieniami - w tekście dotyczącym komiksu zamienia wyrazy i zwroty potoczne na odpowiednie sformułowania z języka ogólnego	
133. i 134. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – test	- dopisuje zdania do podanych wypowiedzi, tak aby powstały dwa dialogi - wpisuje nazwy rodzajów dyskusji - wybiera poprawne formy wyrazów	- redaguje dialog dotyczący unikania w życiu zbytniego pośpiechu - formułuje pytania i odpowiedzi do wywiadu	- poprawnie wpisuje nazwy wszystkich rodzajów dyskusji - dokańcza poszczególne zdania tak, aby powstały wypowiedzenia wielokrotnie	- redaguje dialog dotyczący unikania w życiu zbytniego pośpiechu, dbając o poprawność językową, kompozycyjną i stylistyczną - formułuje pytania i odpowiedzi do	

	• przekształca dialog w mowę zależą		złożone odpowiadające wykresom i treści tekstu • samodzielnie przekształca dialog na mowę zależą	wywiadu, z uwzględnieniem różnych aspektów życia danej postaci	
135. Na tropie Młodej Polski – powtórzenie wiadomości	• wymienia wynalazki epoki modernizmu	• krótko omawia historię łaźienek wiślanych • wyjaśnia, kiedy i gdzie narodziła się tradycja malowania chat	• redaguje notatkę na temat odkryć małżonków Curie	• wyjaśnia przyczyny konieczności korzystania z publicznych miejsc kąpiei	• wyszukuje miejsca w swoim regionie, gdzie są zgromadzone dzieła młodopolskich artystów lub pamiątki po nich
136. i 137. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• ustala daty graniczne epoki • określa pochodzenie pojęcia <i>dulsczyzna</i> • odpowiada, kim był Jacek Malczewski • wyjaśnia pojęcie <i>synestezja</i>	• określa, cel podmiotu mówiącego • wskazuje odpowiedni środek stylistyczny • opisuje wybrany obraz z epoki Młodej Polski	• uzasadnia, że zamieszczony wiersz wyraża nastroje dekadence • określa, co nie jest cechą secesji	• wyjaśnia, który fragment ukazuje przyrodę w sposób charakterystyczny dla impresjonistów	• opisuje wybrany obraz z epoki Młodej Polski, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo